

AGRICULTURA i RAMADERIA

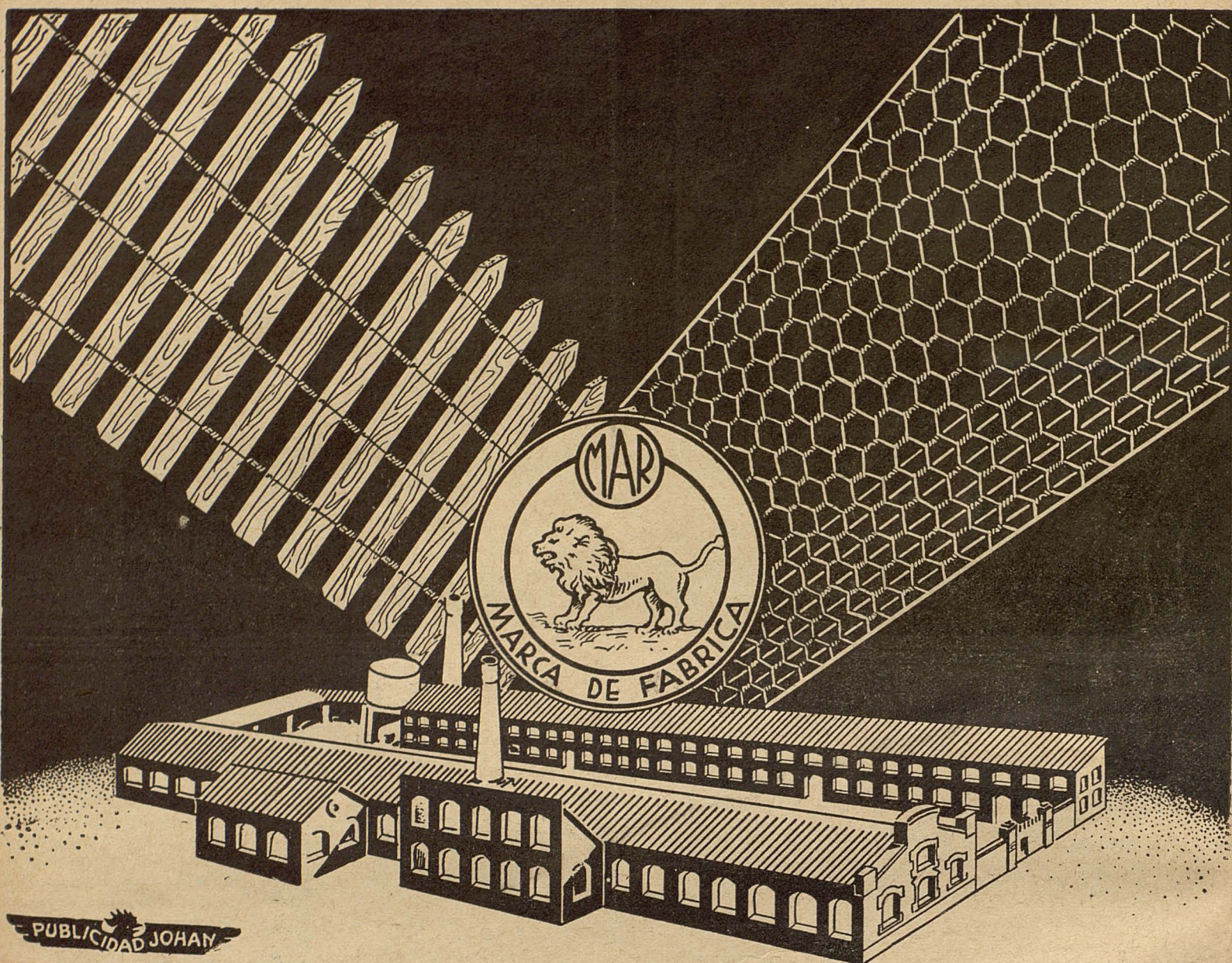
5596

SUMARI:

Els tractats comercials i l'agricultura, *Enric Sala*.—Folklore de la pagesia. El vi, *Valeri Serra i Boldú*.—Sobre la poda dels arbres fruiters.—La nitrificació dels sembrats, *Raül M. Mir*.—L'ànega dels 365 ous, *Isidre Rogent*.—Repoblació de les vinyes velles, *Joan Vallès i Estruch*.—Les podes llargues com a medi per augmentar les produccions de la vinya, *F. Uranga*.—El bestiar, productor d'abundància, *Lluís Catalina*.—Sobre adobs, *Pere de la Triola*.—L'agricultura entre els antics romans, *Rafael Mir i Deàs*.—Per a purificar l'oli d'oliva.—Actuació ramadera, *Ramon Vilaró i Galceran*.—Els ous que pot pondre una gallina.—Com es preparen els fems artificials, *R. de Mas Solanes*.—El que diu la premsa: Avellanes, *Joan Riba i Ferré*.—Recerques pràctiques: Les plantes i els pobles necessiten molta aigua. - Els planys dels rampanyistes francesos. - El nitrat de sosa per a combatre el poll-roig dels tarongers. - El guix en els alfarsars. - Les bèsties de treball, companys del pagès.—Notes informatives: Informacions sobre el problema garrofer. - El pròxim Concurs i Exposició Avícola de Berlín. - La crisi suïssa. - El cultiu del tabac a Catalunya. - Una Cooperativa digna d'ésser imitada. - La riquesa agro-pecuària del Pirineu català.—Llibres.—Calendari de Sembrs.—El Mercat.

El Pirineu català, de gran potencialitat ramadera

REIXATS i TANQUES

Galvanitzats amb els més moderns procediments

Gran Premi i Medalla d'Or. - Exposició Internacional de Barcelona, 1929-1930

Ramaders:

Recomanem l' "A L A M B R E R A"

per a xarxes i tancats per al bestiar BOVÍ, CABALLÍ, PORQUÍ i especialment per al LLANER, per estar exempt de punxes.

Avicultors:

Useu per al vostre GALLINER, el Modern reixat patentat de Forma Mixta - Uniformitat en les seves malles. - Molt resistent. - Econòmic

Per a comandes a les Ferreteries i Establiments Avícoles

SOL·LICITEU CATÀLEG IL·LUISTRAT A:

M. Abad & Ribera. TARRASA. Barcelona

Direcció postal: Apartat 55. — Direcció Telegràfica: «Peinalambres». — Direcció Telefònica: 2105 i 2250

Agraïrem als nostres llegidors que esmentin AGRICULTURA I RAMADERIA en dirigir-se als anunciants

Tractament d'hivern dels arbres fruiters

Lleixiu Alcalí-Cúpric-Cresilat

PREVIS

Els arbres tractats amb LLEIXIU «PREVIS» es distingeixen per llur vegetació més vigorosa i abundància de fruit.

Destrueix eficaçment

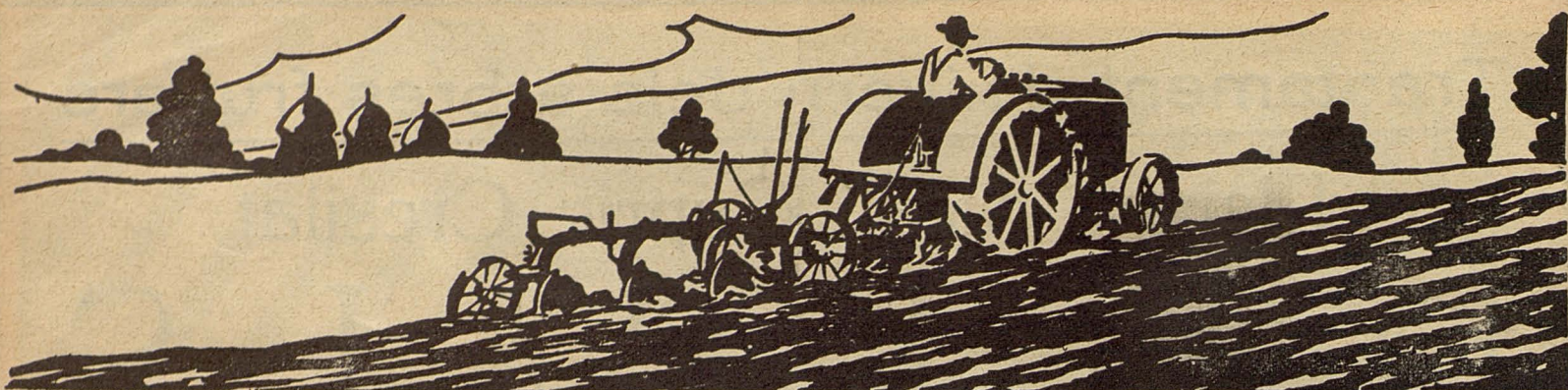
els ous de les papallones, ninfes o crisàlides dels insectes que passen l'hivern entre les escorces dels arbres i les espores d'hivern de les malalties criptogàmiques, líquens, molles, llagues, gomes o socs, deixant les escorces netes de paràsits

S'aplica únicament durant l'hivern a raó d'un paquet dissolt en 50 litres d'aigua, per a arbres amb llavor de fruita, com pomeres, etc., i les pruneres. — Dissolt en 75 litres d'aigua per a arbres fruiters de pinyol, com presseguers, cirerers, etc. — Dissolt en 80 litres d'aigua combat amb tota eficàcia el negre de l'olivera, taronger, etc. — S'aplica per mitjà d'una bronja o polvoritzador ordinari, procurant que s'empapi bé per les sinuositats de les branques grosses i troncs dels arbres.

PREUS: Un paquet, 2'50 ptes. 5 paquets, 2'25 ptes. cada paquet. 10 paquets, 2 ptes. cada paquet. Cada paquet conté la dosi suficient per a preparar 50 litres de Lleixiu **PREVIS**

Especialitats Agrícoles "FEIPA"

Concessionaris per a la venda al detall: Avinguda Eduard Maristany, 19 — **BARCELONA**

IMPORTANTES OBRAS D'AGRICULTURA

CIÈNCIES APLICADES A L'AGRICULTURA

Compendio de Agricultura. SELTENSPERGER (C.). Un volum.	16,50 ptes.
Botànica agrícola. SCHRIBAU (E.) i NANOT (2. ^a ed.). Un volum.	14,50 ptes.
Química agrícola (<i>Química del Suelo</i>). ANDRÉ (G.) (2. ^a ed.). Dos volums.	29 ptes.
Química agrícola (<i>Química vegetal</i>). ANDRÉ (G.) (2. ^a ed.). Dos volums.	31 ptes.
Entomologia y Parasitologia agrícolas. GUÉNAUX (2. ^a ed.). Un volum.	En premsa.
Microbiologia agrícola. KAYSER (E.). Dos volums.	29 ptes.
Hidrologia agrícola. DIÉNERT (F.). Un volum.	15,50 ptes.
Meteorologia y Física agrícolas. KLEIN (P.) i SANSON (J.). Un volum.	15,50 ptes.
Análisis agrícolas. GUILLIN (R.). Un volum.	15,50 ptes.
Higiene de la granja. REGNARD (P.) i PORTIER (P.). Un volum.	15,50 ptes.
Geologia agrícola. CORD (E.). Un volum.	15,50 ptes.
Previsión del tiempo en Agricultura. SANSON (J.). Un volum.	13,50 ptes.
Ornitologia. GUÉNAUX (G.). Un volum.	En premsa.
Diccionario de Agricultura, Zootecnia y Veterinaria, dirigit per A. MATONS i M. ROSSELL i VILÀ. Es publica per fascicles. Publicats els volums primer i segon, que comprenen els fascicles I a VI. Preu de cada volum.	67 ptes.
Es publica per fascicles. Preu del fascicle.	20 ptes.
Compendio de Química agrícola. GAIN (E.). Un volum.	21,50 ptes.
Anatomia Veterinaria. SISSON (S.). Un volum.	127 ptes.
El Suelo. VILLAR (E. H. DEL). Un volum.	11 ptes.
La Agricultura y el Clima. ALCARAZ MARTÍNEZ (E.). Un volum.	8 ptes.
Investigación de aguas subterráneas. DARDER PERICÁS (B.). Un volum.	26 ptes.
El Crédito agrícola cooperativo. DE RODA i JIMÉNEZ (R.). Un volum.	9 ptes.

PRODUCCIÓ I CONREU DE LES PLANTES

Agricultura general. DIFFLOTH (P.) (2. ^a edició). Quatre volums:	
I. Suelo y mejoramiento de las tierras.	15,50 ptes.
II. Labores y rotación de cultivos.	15,50 ptes.
III. Siembras y cuidado de los cultivos.	14,50 ptes.
IV. Cosechas y conservación de los productos agrícolas.	14,50 ptes.
Abonos. GAROLA (C. V.) (2. ^a edició). Dos volums.	29 ptes.
Cereales. GAROLA (C. V.) i LAVALLÉE (P.) (2. ^a edició). Dos volums.	29 ptes.
Prados y Plantas forrajeras. GAROLA (C. V.). Un volum.	17,50 ptes.
Arboricultura frutal. BUSSARD (L.) i DUVAL (J.) (2. ^a ed.). Un volum.	16,50 ptes.
Silvicultura. FRON (A.). Un volum.	16,50 ptes.
Viticultura. PACOTTET (P.) (2. ^a edició). Un volum.	17,50 ptes.
Cultivo hortícola. BUSSARD (L.). Un volum.	16,50 ptes.
Plantas de escarda. HITIER (H.). Un volum.	16,50 ptes.
La Mimbrera (<i>Cultivo y aplicaciones</i>). LEROUX (E.). Un volum.	14,50 ptes.
Enfermedades parasitarias de las plantas cultivadas. DELACROIX (J.) i MAUBLANC (A.) (2. ^a edició). Un volum.	15,50 ptes.
Enf. no parasitarias de las plantas cultivadas. DELACROIX. Un volum.	14,50 ptes.
Cultivos meridionales. RIVIÈRE (CH.) y LECQ (H.). Dos volums.	32 ptes.
Tratado de Patología y Terap. vegetales. FERRARIS (T.). Dos volums.	85 ptes.
Olivicultura. MANUEL PRIEGO (J.). Un volum.	11 ptes.
La Alfalfa. CRUZ LAPAZARÁN BERISTAIN (J.). Un volum.	7 ptes.
La uva de mesa de Almería. RUEDA FERRER (F.). Un volum.	13 ptes.
El cultivo del arroz. FONT DE MORA (R.). Un volum.	En premsa.
El Alforfón. RIERA (F. J.). Un volum.	14 ptes.
Los parás. de los insectos perjudiciales. R. GARCÍA MERCET. Un volum.	9 ptes.
El Chopo. RIU (JOSÉ M. ^a). Un volum.	6 ptes.
El trigo y su selección. NAGORE (D.). Un volum.	11 ptes.
El Ciruelo y su cultivo. SALA (RAMÓN). Un volum.	14 ptes.

PRODUCCIÓ I CURA DELS ANIMALS

Zootecnia general. DIFFLOTH (P.). Dos volums.	32 ptes.
Razas bovinas. DIFFLOTH (P.). Un volum.	17,50 ptes.
Razas caballares. DIFFLOTH (P.). Un volum.	16,50 ptes.
Ganado lanar. DIFFLOTH (P.). Un volum.	15,50 ptes.
Avicultura. VOITELLIER (C.) (2. ^a edició). Un volum.	16,50 ptes.
Aliment. racional de los Anim. domésticos. GOUIN (2. ^a ed.). Un volum.	15,50 ptes.
Higiene y Enfermedades del ganado. CAGNY i GOUIN (2. ^a ed.). Un volum.	16,50 ptes.
Apicultura. HOMMELL (R.). Un volum.	16,50 ptes.
Cabras, cerdos, conejos. DIFFLOTH (P.). Un volum.	15,50 ptes.
Sericicultura. VIEIL (P.). Un volum.	15,50 ptes.
Producción y doma del caballo. BONNEFONT (J.). Un volum.	15,50 ptes.
La Pesca y los Peces de agua dulce. VILLATE DES PRUGNES (R.). Un vol.	16,50 ptes.
Piscicultura. GUÉNAUX (G.). Un volum.	15,50 ptes.
Manual de Veterinaria práctica. HUGUIER, Dos volums.	39 ptes.
Métodos modernos de Avicultura. DIFFLOTH (P.). Un volum.	23 ptes.
Enfermedades de las Abejas. A. CAILLAS. Un volum.	6 ptes.
Alimentación de los Animales. ROSSELL i VILÀ (M.). Un volum.	9 ptes.

ENGINYERIA RURAL

Material vitícola. BRUNET (R.). Un volum.	15,50 ptes.
Material vinícola. BRUNET (R.). Un volum.	16,50 ptes.
Construcciones rurales. DANGUY (J.). Un volum.	16,50 ptes.
Riegos. RISLER (E.) i WÉRY (G.) (2. ^a edició). Un volum.	15,50 ptes.
Drenaje y saneamiento de las tierras. RISLER i WÉRY (2. ^a ed.). Un vol.	13,50 ptes.
Prácticas de Ingeniería rural. PROVOST (A.) i ROLLEY (P.). Un volum.	15,50 ptes.
Electricidad agrícola. PETIT (A.). Un volum.	16,50 ptes.
Topografía agrícola. MURET (C.). Un volum.	15,50 ptes.
Máquinas de labranza. COUPAN (G.). Un volum.	16,50 ptes.
Máquinas de recolección. COUPAN (G.). Un volum.	En premsa.
El Catastro español. ALCARAZ MARTÍNEZ (E.). Un volum.	15 ptes.

TECNOLOGIA AGRÍCOLA

Vinificación. PACOTTET (P.) (2. ^a edició). Un volum.	16,50 ptes.
Aguardientes y vinagres. PACOTTET (P.). Un volum.	16,50 ptes.
Lechería. MARTÍN (C.) (2. ^a edició). Un volum.	15,50 ptes.
Las Conservas de frutas. ROLET (A.) (2. ^a edició). Un volum.	16,50 ptes.
Las Conservas de Legumbres (<i>Carnes, productos del corral y de la lechería</i>). ROLET (A.). Un volum.	16,50 ptes.
Industria y comercio de los Abonos. PLUVINAGE (C.). Un volum.	16,50 ptes.
La remolacha y la fabric. del azúcar de remolacha. SAILLARD. Un volum.	19,50 ptes.
El Manzano de sidra y la Sidrería. WARCOLLIER (G.). Un volum.	17,50 ptes.
Destilería agrícola e industrial. BOULLANGER (E.). Dos volums.	29 ptes.
Vinos de Champaña y espumosos. PACOTTET i GUITTONNEAU. Un volum.	15,50 ptes.
Las industrias de la Leche. LLOVET (J.). Un volum.	11 ptes.
Enfermedades de los vinos. BRUNET (R.). Un volum.	9 ptes.
Contabilidad agrícola. P. J. GIRONA.	17 ptes.
Las Resinas. M. TOMEU. Un volum.	En premsa.

ECONOMIA I LEGISLACIÓ RURAL

Economía rural. JOUZIER (E.). (2. ^a edició). Un volum.	En premsa.
Explotación de un dominio agrícola. VUIGNER (R.). Un volum.	17,50 ptes.
El libro de la campesina. BUSSARD (O.). Un volum.	15,50 ptes.
Agenda Agrícola. WÉRY (G.) (6. ^a edició). Un volum.	7 ptes.
Organización científica del trabajo agrícola. MALLART (J.). Un volum.	12 ptes.

**DESINFECTANTE
PODEROSO**

GERMINOL

MARCA REGISTRADA

Poderós desinfectant de
màxima concentració,
garantia absoluta i
summament econòmic

Elaborat amb matèries
de primera qualitat, do-
sificades exactament; és
soluble a l'aigua com-
pletament; no és tòxic
i no crema

**Contra la Glossopeda, Sarna o Ronya, Borm, Ares-
tes, Pelades, Cucats i Feridas del Bestiar.**

Recomanable

principalment en Casernes, Hospitals, Presons, Sales d'espectacles públics, vaixells, vagons de ferrocarril, etc., per a prevenir les malalties infeccioses, com per exemple, Verola, Tifus, Còlera, papida de les aus, febre aftosa, etc.

En Ramaderia

s'aplica en la desinfecció i desodorització de corrals, estables, galliners, etc., en polvoritzacions al 4 per cent i ruixant les parets, paviments, etc. Contra la glossopeda o febre aftosa, s'aplica per mitjà de lavatges al 5 per cent i contra la papida de les aus; al 4 per cent, contra la sarna o ronya del bestiar.

En Agricultura

és summament eficaç per a la destrucció del Cadell, Escorpi, Ceboller, Talp, Cayueso, Papaorelles, Serreta, Tapa-Cebes, etc. i altres cucs que hi ha dessota la terra. S'aplica donant al terreny una regada superficial amb aigua sola i després la regada amb GERMINOL, tirant un rajol a l'aigua que va als solcs (aproximadament un quilo per cada 400 litres d'aigua). L'època més oportuna és de mitjans de primavera a fi d'estiu. No perjudica el sembrat.

S'aplica en

Higiene general

per a prevenir el contagi de malalties infeccioses (Tifus, Verola, Còlera, etc.) desinfectant amb GERMINOL al 3 per cent les habitacions, hospitals, casernes, vagons, sales d'espectacles, etc. Com a preventiu és convenient rentar les robes dels malalts amb aigua en la qual s'hi hagi tirat una petita quantitat de GERMINOL.

Preus per Litre:

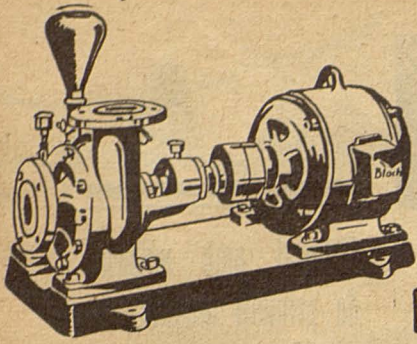
Llaunes de 20 quilos,	1'50	Ptes.	litre
» de 10	» 1'80	»	»
» de 5	» 2'00	»	»
» de 2	» 2'40	»	»
» de 1	» 2'75	»	»
» de 1.2	» 1'70	»	el pot

Especialitats Agrícoles

FEIPA

CONCESSIONARIS EXCLUSIUS
PER A LA VENDA AL DETALL:

Avinguda E. Maristany, 19, (Davant Estación de França)
Telèfon 20941. - **BARCELONA**

¡Agricultors!

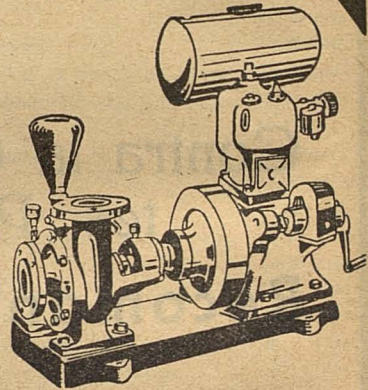
Enriqueu vostres hisendes

instalant electro o motobombas per

recs de l'incomparable i acreditada

marca

Bloech

JAUME CUIXART - Maragall, 17 al 23 - BADALONA

GANADINA

Cura sense deixar cicatriu tota mena de

**Llagues, Fístules, Grans, Herpes,
Glossopeda, Ferides infectades**
i totes les malalties de la pell

Pomada microbicida, insecticida i parasiticida
per a ús de la Ramaderia en general

Declarada d'UTILITAT PUBLICA amb el nom de POMADA GANADICIDA per la Direcció d'Agricultura i Monts, Higiene i Sanitat Pecuàries el 8 de juliol de 1924; i pel Ministeri de Governació el 23 de juliol de 1924. Patent 52031.

PREUS: Pot de 100 grams, 2 pessetes. - Pot de 250 grams, 3'50 pessetes. - Pot de 500 grams, 6'00 pessetes. - Pot de 1 quilo, 10 pessetes.

Especialitats Agrícoles "FEIPA"

Concessionaris exclusius per a la venda al detall: Avinguda Eduard Maristany, 19, **Barcelona**

AGRICULTURA i RAMADERIA

DIRECTOR
RAÛL M. MIR

DIES DE SORTIDA: EL 1.ER DE CADA MES
UN SOL NÚMERO: UNA PESSETA

SUBSCRIPCIÓ:
Per tot el país i Amèrica, un any: 10 ptes.
Altres països: 15 ptes.

REDACCIÓ i ADMINISTRACIÓ: AVINGUDA E. MARISTANY, 19 :: TELÈFON 20941 :: BARCELONA

Els tractats comercials i l'agricultura

La signatura del tractat de comerç amb França, ha palesat a molts agricultors que el Govern espanyol no havia fet gran cosa per a defensar, eficaçment, llurs produccions. En l'indispensable joc del *do ut des*, per part d'Espanya, gairebé només es tingueren en compte els interessos dels productors agrícoles de València i Canàries, de manera que a canvi dels autos, sedes, perfumeria, licors, etc., que els ciutadans de Catalunya i altres regions d'Espanya compren a França, aquests no vendran a aquell país, gairebé res. És aquest un sistema de compensacions triangular que, com ja hem fet observar, només afavoreix València i Canàries.

Cal que tot això es tingui en compte; cal sobretot posar-nos en guàrdia contra les prèdiques d'alguns polítics valencians interessats a fer-nos creure que ells se sacrifiquen per Espanya i que viuen més aviat de l'exterior. La realitat és que els productors agrícoles valencians, per les causes que siguin, es beneficien excessivament de la negociació de tractats comercials, i aquests avantatges els obtenen a costa dels productors agrícoles de les altres regions. Perquè és una cosa òbvia que no hi ha tal sacrifici econòmic en el fet que gairebé totes les pessetes que per venda de productes a l'estranger entren a Espanya, entren per València i vagin a parar a mans valencianes.

És necessari que tots els catalans i singularment les corporacions públiques, es preocupin d'aquesta qüestió i de què tinguin molt en compte aquesta realitat, perquè tots estem obligats a defensar la producció agrícola catalana, injustament preterida en aquest conveni amb França, perquè ella és part, segurament la més important, de l'economia catalana.

S'està ara negociant un tractat de comerç amb Alemanya, i amb motiu d'aquest conveni, s'ha de fer veure al Govern espanyol

que té el deure de procurar que no es repetixin les preferències envers els mateixos productors afavorits pel tractat amb França. El Govern, si és nacional, té l'obligació de fer, en l'aspecte econòmic, una labor ponderada, i sembla que aquest és el millor moment d'afavorir la producció agrícola darre-rament postergada.

Hi ha encara en negociació un conveni comercial amb Anglaterra que és, avui per avui, el millor mercat per a la producció agrícola espanyola, i diem espanyola perquè aquest país no posa clàusules prohibitives a la producció agrícola de certes regions d'Espanya, sinó que admet purament i simplement els gèneres que han conquerit l'estima i el favor del consumidor anglès.

Aquesta negociació tan interessant, s'ha retardat i no ha arribat encara a ultimar-se perquè els darrers governs espanyols, volien defensar a ultrança la producció carbonera espanyola. La posició era tan falsa, vis a vis d'Anglaterra, que els nostres negociadors han començat a cedir. Anglaterra ha oposat també una resistència formidable i en fer això, encara que no ho sembli, a l'ensem que ha defensat la seva producció carbonera, ha defensat també, segurament sense proposar-s'ho, l'economia nacional espanyola, puix que la protecció oficial d'Espanya a la indústria hullera del nostre país perjudica enormement a tothom, ferrocarrils i vaixells, els quals han de mantenir per aquesta causa, tarifes altíssimes de transport. És un handicap a la indústria siderúrgica, a la indústria metallúrgica, a la indústria sucraera, a la indústria carbonera, a la indústria del ciment, les fàbriques de gas i les d'aglomerats, etc., però en pateix sobretot la producció agrícola, la qual topa amb una limitació dels mercats d'exportació.

Aquesta directriu de protegir excessivament la indústria carbonera espanyola, limita el consum de carbó i amb aquesta reduc-

ció es tanca aquest cercle viciós, segurament el més perjudicial a la nostra vida econòmica. Vegeu:

PRODUCCIÓ I IMPORTACIÓ DE CARBÓ DELS ANYS 1931-34

Anys	Producció en 1.000 TM.	Importació en 1.000 TM.	Totals
1931	7.438	1.200	8.638
1932	7.225	918	8.143
1933	6.295	798	7.093
1934	6.301	1.125	7.426

Resta clar que l'excessiva producció ha minvat el consum, és a dir, contraria el desenvolupament de la nostra indústria, perquè el manteniment d'uns drets de duana elevats i encara l'obligació imposada a les nostres indústries i empreses de transport a consumir un percentatge molt elevat de carbó d'inferior qualitat i car, representa un dany gravíssim a tota l'economia nacional.

Un Govern nacional, tenint en compte tots els factors que juguen entorn d'aquesta qüestió, limitaria paulatinament la protecció a la indústria carbonera nacional, començant per reservar al carbó dels països amb els quals ens convingui no solament mantenir sinó ampliar les nostres exportacions agrícoles, un contingent inicial de 2.000.000 de tones mètriques de carbó, contingent que caldria augmentar en dos sentits, primer, en la part que permetés l'augment de consum de carbó i segon, en la part que permetés la restricció de protecció als carbons nacionals, fins que aquesta només abastés aquelles zones carboneres que es troben en condicions econòmiques defensables, ço que ens portaria aviat a una producció nacional semblant a l'assolida els anys immediats a la guerra.

Dintre molt poc, ens trobaríem en la possibilitat d'importar tres o quatre milions de tones mètriques de carbó, importacions el cost de les quals compensaríem amb l'exportació de productes que a Espanya es produeixen en bones condicions econòmiques i de qualitat.

Amb una base d'intercanvi d'aquesta naturalesa, fóra fàcil millorar les nostres exportacions agrícoles a diversos països d'Eu-

ropa, amb la contrapartida o superàvit en els beneficis, amb el qual afavoriríem extraordinàriament el desenvolupament de la indústria nacional.

Resta un punt a fixar, la situació en què restarien els obrers de les mines que forçosament haurien i hauran de plegar. La solució no és difícil, perquè són obrers acostumats a una dura labor; a aquests se'ls podria ocupar en obres públiques i en algunes indústries i fins i tot en treballs agrícoles,

perquè és evident que el progrés industrial i les majors possibilitats d'exportació dels nostres productes naturals, permetria ocupar molts milers de treballadors.

És un problema aquest, d'un interès extraordinari.

Els agricultors haurien d'actuar en forma que sigui resolt a benefici de l'economia nacional i per tant, a benefici també de l'economia agrícola.

ENRIC SALA

Folklore de la pagesia

EL VI

Començem per blasmar el vici de prendre raïms.

Un pare va sortir amb els seus nens a passejar pel camp. Caminant, caminant, van arribar a uns conreus de vinya amb raïms que feien denteta. El més gran dels nens, sense reflexionar allò que feia, agafa un raïm i el cull. Era ros com un fil d'or!

El seu pare disgustat li diu:

—Que has fet ara, Jaumet? Que no ho saps que no són nostres aqueixos raïms?

—Tant se val els nostres com els d'un altre. Per un raïm! I de més a més, tinc set!

—Has fet una cosa mal feta, vaja—va dir reptant-lo.

—Per un raïm?

—Sí, per un raïm. Caminem una mica més ens asseurem en un pedris, i us faré veure perquè tots ho compregueu, el mal que ha fet en Jaumet collint un raïm de la vinya d'altri. Us contaré una rondalla...

—Una rondalla?—van dir els nens, picant de mans.

—Sí, una rondalla—va dir el pare.

Van més enllà, s'asseuen tots i el pare comença:

—Una vegada, en un país molt llunyà plantat de vinyes, hi va anar a captar un pobre home vell i desvalgut.

Va passar per un camí en el qual hi havia uns macabeus i uns moscatells madurs que deien menja'm! i pensant en un adagi que diu: quan n'hi ha pels camps n'hi ha per als sants, el mal consell del qual no costa gaire entendre, com que tenia la boca seca de tant que havia caminat, va i sense més compliments, cull un raïm.

Un guarda que hi havia a la vinya, i que el pobre no havia vist, se n'apercebeix i va corrent cap on era el pobre:

—Què heu fet!...

—Mireu! que tenia set i he entrat a collir un raïm.

—Heu collit un raïm i no el podreu collir!

—Potser no, però vaja!

—Què?—digué el guarda fent escarafalls.

—Que un raïm el donen a tot arreu.

—O!, no pas en aquest país!

—Per un?

—Sí, per un—va dir el guarda reptant el vell—i en prova d'això és que hi ha unes penes posades per a castigar els infractors.

—Ho trobo bé quan se'n cullen molts—va exclamar el pobre començant a amoïnarse de la perfídia amb què el guarda li tirava en cara el seu acte mal fet d'haver collit un raïm.

—No sou vós qui heu de venir a apreciar el perquè en aquest país regeixen aquestes lleis.

—D'això n'heu fet una llei?—va exclamar el pobre tot estranyat.

—D'això, d'això. Ja veureu com us l'aplicaran i no us agradarà gaire.

—Serà el que Déu vulgui—va dir el pobre arronçant les espatlles.

—Comencem: vós no negueu que heu pres un raïm?

—Perquè he de negar-ho si potser ho heu vist.

—Doncs ja n'hi ha prou per aplicar-vos la pena. Seguiu-me—va dir el guarda amb to imperatiu.

—Anem!—va dir el pobre, no acabant de comprendre el tarannà de la gent d'aquell país.

Marxen a la casa comunal i hi troben el batlle.

—Ací us presento un home que ha collit un raïm.

—O!—va fer el batlle.

—Sí—respon el vellet—tenia set i no pensant que fes cap mal he collit un raïm, un només.

—De manera que ho confesseu?

—Sí, perquè no?

—Ja sabeu que heu fet una falta que s'ha de castigar?

—Alabat sigui Déu! què us hi faré jo!

—Està bé; puix que vós mateix heu confessat la vostra falta, ara mateix convocaré

el tribunal i entre tant aneu a la presó a esperar la sentència.

—Això raï!—va pensar el pobre—quina pena em poden posar?

Es reuneix el tribunal i després de molt deliberar el fan comparèixer i el secretari diu amb ènfasi:

—Escolteu, estranger, tota vegada que sou convicte i confés d'haver entrat a una vinya i haver pres un raïm, només un, se us condemna a col·locar-vos a la porta de l'església demà que és diumenge, en sortint de missa, i tothom que sortirà ve obligat a arrencar-vos un cabell del cap, només un i ja! del que gosés a arrencar-vos-en dos o més.

El pobre, astorat, veia i escoltava la sentència i no se'n sabia avenir. ¡Que en són de ximplers!—pensava.

El batlle va refermar ço que havia dit el secretari, dient amb un to de suficiència.

—Ja ho heu sentit, demà en sortint de missa rebreu la pena. Tothom que sortirà de l'església us arrencarà un cabell del vostre cap. Només un, no més.

L'home que no acabava d'entendre ben bé tot allò que passava, ni veia la falta tan greu que aquella gent deia que havia comès, es va deixar portar a la presó i va esperar el diumenge.

En sortir de missa treuen el pobre de la presó i el porten davant de l'església. El tribunal s'ho guaitava. Surt el primer feligrès i cerimoniosament mirant ben bé de no arrencar-n'hi dos o més, li arrenca un cabell del cap.

N'hi va anar un altre i va fer el mateix. I un altre i un altre i tots ells van arrencar un cabell del cap del pobre, només que un.

Com que n'hi van arrencar bona cosa i tots els hi van arrencar d'un mateix lloc, el cap del pobre va aparèixer amb una clapa sense cabell.

Aleshores el batlle va prendre la paraula i dirigint-se al pobre, li diu:

—Estranger, ja teniu la pena de la falta que heu comès. En el vostre cap queda marcat el senyal que han fet la gent d'aquest poble arrencant-vos cada un, només que un cabell, ¡un tot sol! Ai si algú us n'hagués arrencat més d'un! Ho veieu ara el que heu fet i veieu si tenim raó de castigar, mal que no sigui més que un raïm el que es cullí?

Un raïm només que es collís no es coneixeria en una vinya, un cabell que hagués arrencat del vostre cap no s'hi hauria conegut, però si després d'una persona que només ha collit un raïm, una altra persona passa per la vinya i cull un altre raïm, i darrera d'aquell n'hi passa un altre que també cull un raïm i un altre i un altre, succeirà a la vinya el mateix que ha succeït amb el vostre cap, que s'hi notarà, que hi haurà una clapa.

—Ja hò veieu—va acabar dient aquell pare—amb aquesta rondalla queda ben explicada la necessitat de no tocar res a ningú, malgrat sigui un raïm, només un.

Aquesta altra que us contaré us dirà les excel·lències del raïm proclamades per un personatge celestial, Sant Pere.

Una vegada quan Nostre Senyor i Sant Pere anaven pel món, Sant Pere tenia set, i va entrar a una vinya que Nostre Senyor no ho veïés, cull un raïm i se'l posa a la sina, comença de pessigar-lo i de tant en tant Nostre Senyor el cridava:

—Pere, escolta.

Quan el mestre el cridava Sant Pere ja tenia prou feina a escopir i més escopir per a poder parlar.

Nostre Senyor que va atalaiar-se'n una de les vegades que li diu:

—Que fas Pere que tens tanta feina, què menges?

—Figues, Senyor—va dir dient una mentida.

—Digues, doncs, que t'agraden molt les figues?

—Oh, sí Senyor, molt!

—Vaja, doncs, en obsequi teu d'ací en endavant faran les figues dues florides.

Sant Pere cada vegada que hi pensava se n'escabellava. —Té—deia—si no hagués dit una mentida i hagués dit que menjava raïms haurien fet dues florides els raïms.

Encara que diu l'adagi:

L'aigua és la millor beguda

i sobretot que:

L'aigua fa la vista clara,

és cosa per tots sabuda que:

El vi natural

no et farà cap mal

perquè ho diuen molt bé en castellà:

El vino como rey

y el agua como buey,

l'aigua en tot cas per a barrejar al bon vi;

Al bon vi la meitat aigua.

—

El bon vi fa llattí.

—

El bon vi fa païr.

I el nostre mai prou ben alabat Fra Francesc Eiximenis, el qual en tantes coses era mestre, va escriure:

Qui no beu bé alluça,

qui ha bon cap bé acuça,

e qui ha bons peus bé atruca,

mas sobre tot lo bon vi mata la cuca.

—

Qui té bon vi,

se'l beu i no el dona al seu veí.

—

Vi dolç, fa el cor agre.

—

El vi és la llet dels vells.

—

Vianda forta s'ofega amb vi.

—

El vi beu-lo a casa.

—

El vi de casa no emborratxa.

—

*En quant al vi
poc és bo, molt és verí.*

—

*Home de vi
home de no res.*

—

*Secret mai no s'atura,
quan el vi regna.*

—

*Amb qui veu massa vi
negocia-hi de bon mattí.*

—

*Mai no diguis: tinc el cap fort,
que el més valent, primer mor;
si es veïés quan va de tort
el qui beu massa!*

—

*Qui freqüenta les tavernes
beben molt vi i aiguardent
no serà home de prendes
ni de gran coneixement.*

—

El vi crida la son.

—

Massa vi fa dormir.

—

*Vespres de vi
matines d'aigua.*

—

El vi vol coixí.

—

*Beure molt i anar dret
no pot ser.*

—

*Aiguardent i vi
borratxo fi.*

—

*Al borratxo fi,
no li basta l'aigua
ni tampoc el vi.*

—

*A la dona has de jutjar
en el beure i caminar.*

—

D'Eiximenis altra vegada:

*Fembra embriagua és a aquell que l'ha de
suportar sobirana ira e a gran confusió de
la sua casa.*

No està acabada la tasca ni de molt.

VALERI SERRA I BOLDÚ

Sobre la poda dels arbres fruiters

Té per objecte la poda suprimir les branques inútils i perjudicials a les fructificacions, fent que la saba es reparteixi per tota la planta amb regularitat, ja activant o moderant la seva velocitat i afavorint la producció de barrons de fusta o de fruit, segons convingui.

Practicant degudament les podes, es milloren i s'augmenten les produccions; fent-la malament es perjudica la planta i en aquest cas val més no podar, ja que redueixen les produccions i es contraria la seva vida. És per aquest motiu, que es diu: *El mal pitjor que es pot fer a un arbre fruiter, és la feina d'un mal podador.*

Per a ben podar, convé tenir present els principis següents:

1.er L'activitat de la saba és tant més gran quant més llarga, dreta i vertical és una branca i quants més borrons i fulles té.

2.^{on} El nombre de fruites d'un arbre s'augmenta fent circular la saba poc a poc, per a trobar obstacles que moderin la seva activitat; contràriament, la de fulles, brots i fusta, quan circula de pressa. D'ací la norma de què als arbres fruiters se'ls podi de manera que les branques quedin curtes i en posició inclinada i no vertical.

3.er El desenvolupament d'un òrgan (borrons, fruits, branques i fulles), és més gran quanta més saba rep.

4.^{rt} Podant les branques laterals d'un arbre, la seva creixença és major per rebre el borró terminal més quantitats de saba.

5.e Suprimint el borró terminal d'una branca, es promou la naixença de les branques laterals, per dirigir-s'hi la saba.

D'aquests principis se'n dedueix que per a fer créixer un arbre, s'han de suprimir les branques de la part inferior i si es vol fer desenrotllar un borró, cal tallar el borró terminal o bé torçar-lo o fer una incisió sobre el borró que es vulgui fer créixer.

6.e El desenvolupament excessiu d'una branca es produeix a expenses de les altres, el qual pot contrariar aquesta creixença per a no perjudicar les altres branques.

7.e Les branques que es poden prop d'on neixen, treuen brots vigorosos i de molta fulla; les que es poden en els extrems, tenen menys força, però són més fructíferes.

De tot això se'n treu la norma que, podant les branques tallant les extremitats es facilita la producció de fruites i tallant-les prop d'on neixen, s'obtenen brots abundosos de fullam.

La nitrificació dels sembrats

Es poden qualificar d'extraordinaris els progressos aconseguits aquests darrers anys en la manera de beneficiar-se del conreu del rei dels cereals, el blat. Aquelles collites de 25 ó 30 quarteres per hectàrea que deixaven tan satisfet al pagès que tenia la sort de poder-les batre i mesurar, no sols deixen avui d'ésser extraordinàries, sinó que fins poden ésser qualificades de migrades.

Representaven 1.500 ó 2.000 quilos per hectàrea o sigui, per mojada, la meitat d'aquestes xifres, que per les terres de secà eren tingudes com a rendiments molt elevats, però que avui s'allunyen molt dels sis o set mil quilos que veiem que s'aconsegueixen en molts casos a Itàlia, especialment allí on s'adopten les noves tècniques divulgades aquests últims anys, en els quals la batalla del blat ha produït els seus efectes.

I tot i ésser doblats i fins triplicats els rendiments d'avui, comparats amb els que s'obtenien no fa gaires anys, hom confia que seran encara molt més crescuts, a jutjar pels ja assolits en diferents indrets, deixant així demostrat que la capacitat productora del blat és extraordinàriament superior a la que se li atribuïa. No s'ha parlat ja d'arribar als cent quintars mètrics per hectàrea? És aquesta l'aspiració que s'albira dintre un curt terme i per més que sembla un despropòsit, s'esmenten casos d'haver estat aconseguida. ¡100 quintars mètrics o siguin 10.000 quilograms de gra per hectàrea, que representa collir per mojada unes 90 quarteres!

En aquestes condicions, resulta que el cereal que ens assegura el pa de cada dia, passaria a transformar-se en una de les plantes més remuneradores, amb una capacitat, podríem dir industrial, que poques plantes podrien igualar-la. Però fins prescindint de rendiments tan excessius, que molts qualificaran de fantàstics i limitant-los a la meitat, que ja en alguns països s'obtenen amb molta freqüència, s'arriba a la conclusió de què el cultiu del blat conreat amb els procediments ultra perfeccionats que avui preconitzen els agrònoms cerealistes més capacitats, reuneix condicions per a portar l'abundor, la riquesa i el benestar a aquelles regions bladeres que avui i de sempre la pobresa hi té establerta la senyoria.

I és natural que la pobresa imperi en aquelles terres, ja què amb 400 ó 500 quilograms per mojada, quan s'hi arriben a collir, han de cobrir els jornals, els adobs i la manutenció i necessitats de les famílies camperoles! Si la majoria de vegades ni tan sols

paguen el que pugen els jornals de misèria que s'hi han esmerçat.

Però, quan els centenars de quilograms es transformen en milers, la cosa canvia completament, puix ja no es queden els productes o rendiments bruts a les 200 ó 300 pessetes per mojada, sinó que arriben a triplicar-se i a quadruplicar-se els valors, podent rendir una mojada de sembradura de 800 a 1.000 pessetes, el qual és molt diferent. I així s'arribaria en moltes terres de secà, que el producte dels forments ultrapassaria el que s'obté correntment de la vinya en la majoria de les nostres contrades, que per cert no són entre nosaltres les que menys es distingeixen per llur productivitat.

La possibilitat d'arribar a l'assoliment d'altres collites de blat, té en els actuals moments una importància extraordinària per atenuar la crisi que actualment sofreixen la majoria de les nostres contrades vinyateres. Amb la vinya campa o a tires, o sigui associant-hi l'esmentat cereal i aplicant en aquest conreu els procediments moderns més perfeccionats, es podria arribar a esvaïr el negre pervindre que avui albiren els qui sols en el cep confien llur salvació.

Però, és natural que hom vulgui saber quins són els mitjans que cal emprar per arribar a assolir tan afalagadors resultats. Fer-los conèixer, encara que d'una manera sucinta, és l'objectiu que ens porta a redactar aquestes notes.

Hem de començar per dir que en l'elecció de menes o varietats d'alts rendiments, molt superiors en quant a capacitat productora a les varietats indígenes, hi resideix el més important factor de les collites extraordinàries de què hem fet esment. Gràcies a les races selectes i noves obtingudes per diferents genetistes, com Strampelli i altres que vénen dedicant-se a l'obtenció de noves varietats, és com s'arriba a les pletòriques collites que, com a Itàlia particularment, s'aconsegueixen avui. Als blats *Ardito* i *Mentana*, aquest últim singularment i altres, es deuen tals progressos.

Però cal advertir també, que amb tot i l'alta capacitat productora d'aquestes races privilegiades, no s'arribaria a la finalitat perseguida si es deixaven de satisfer llurs exigències, diguem-ne alimentàries, que reclamen, i que sols poden quedar ateses mitjançant forçades aplicacions d'adobs i d'aquests, d'una manera especial els nitrogenats i fosfatats, molt assimilables per a què siguin absorbits i utilitzats precisament a l'hora oportuna i quan millor poden beneficiar-se'n les plantes.

tuna i quan millor poden beneficiar-se'n les plantes.

Entre els nitrogenats, el sulfat amònic en fer les sembres i els nitrats en el curs de la vegetació de gener a març, són els que convé donar la preferència; els segons, o siguin el fosfat (superfosfat), al mateix temps o poc abans de dipositar les llavors a la terra.

Preparada aquesta amb tota cura i enriquida amb els elements nutritius esmentats i en proporcions de 150 a 250 quilograms de sulfat amònic i de 500 a 700 quilograms de superfosfat, queden les sembres en bona situació per a iniciar la germinació i anar evolucionant i amb les addicions i distribucions successives i repetides en 4 ó 5 vegades de quantitats de nitrats que poden arribar als sis cents quilos, repartits des de gener a març o abril, és com es deixen els sembrats en situació d'arribar a donar els més alts rendiments amb les races de blat selectes ultra productives. Cal fer notar igualment i això representa una particularitat essencial i és que convé efectuar les sembres espesses, per a les quals cal emprar 150 ó 180 quilos de llavor per hectàrea (de 75 a 90 quilos per mojada), poc més o menys, segons les varietats. Per la Mentana, sobretot, convé sembrar molt espès.

Cal advertir que la distribució de nitrats és indispensable que es faci quan les temperatures siguin superiors a 0 graus, ja que llavors són assimilats per les plantes.

Sembrat el blat com a tresmesó, cal fer-lo més espès, per tal d'aconseguir una densitat de 450 ó 500 plantes per cada metre quadrat, el qual no exposa els blats a què s'ajuguin si en fer les sembres s'escolleixen races adients, com ho és el Mentana ja esmentat, molt resistent a aquella contrarietat.

Seguint aquestes normes, s'aconsegueixen amb relativa facilitat i no pas com a excepció, collites de cinc a sis mil quilograms de gra per hectàrea i fins algunes de superiors a aqueixes xifres, com ho demostra el fet posat de manifest en molts casos i en diferents finques, tant d'ací com d'Itàlia.

A la nostra terra aquestes quantitats han estat ultrapassades, segons es dedueix de les dades que recentment donava a conèixer l'agrònom de la Confederació Hidrològica del Duero, senyor Castañón Albertos, el qual fa cinc anys practica aquests moderns procediments de conreu, arribant a collir 5.000 quilograms de gra per hectàrea, el qual li permet assegurar, a l'apreciar els resultats econòmics del procediment, que aquest no sols és eficaç per augmentar els rendiments, sinó que és també econòmic, ja que la diferència mínima és la de 19 fanegues per hectàrea a favor de les sembres favorescudes amb aplicacions de nitrats als mesos d'hivern, que al preu matjà de 20 pes-

setes fanega, representen un sobrepuig de 200 pessetes per hectàrea, per unes despeses suplementàries de 50 pessetes per cent quilos de nitrats. Amb el qual, segons l'esmentat tècnic, en els casos més desfavorables, amb un augment de 90 pessetes de despeses per hectàrea, s'obté un increment de productes de 200 pessetes, resultat ben satisfactori que el porta a prosseguir aquesta tasca i aconsellar-la amb absoluta seguretat als pagesos.

El mètode a seguir per aconseguir les elevades produccions és, com es dedueix pel que acabem d'exposar:

- 1.er Bona preparació de la terra, deixant-la neta i suficientment estovada.
- 2.^{on} Adobar-la en fer la sembra, colgant de 150 a 250 quilos de sulfat amònic i de 500 a 700 quilos de superfosfat.
- 3.er Escollir races de blat selectes d'elevades produccions i que no estiguin exposades a ajeure's (la Mentana entre elles).

4.^{rt} Repartir a eixam als sembrats, de gener a abril, en quatre, cinc o més vegades, quan les temperatures siguin superiors a 0 graus, de 400 a 600 quilos de nitrats per hectàrea.

Procedint d'aquesta manera, la capacitat bladera de les nostres terres, quedarà notablement augmentada, portant el ressorgiment de l'economia camperola. Això farà possible alleugerir les amenaces de misèria on solament es poden refiar de la vinya, si s'associen ambdós conreus.

Tot això permetrà també reduir les importacions de grans per a l'alimentació de tota mena de bestiar, evitant les sortides de capital amb la compra de moresc i altres productes exòtics, tan perniciosos a l'economia particular, com a la general.

Heus ací els avantatges que creiem que ofereix el millorament del blat amb les escollides races d'altres produccions, sostingudes i forçades amb l'aplicació oportuna d'adobs, l'època de l'espargiment dels quals ara s'inicia.

RAÛL M. MIR

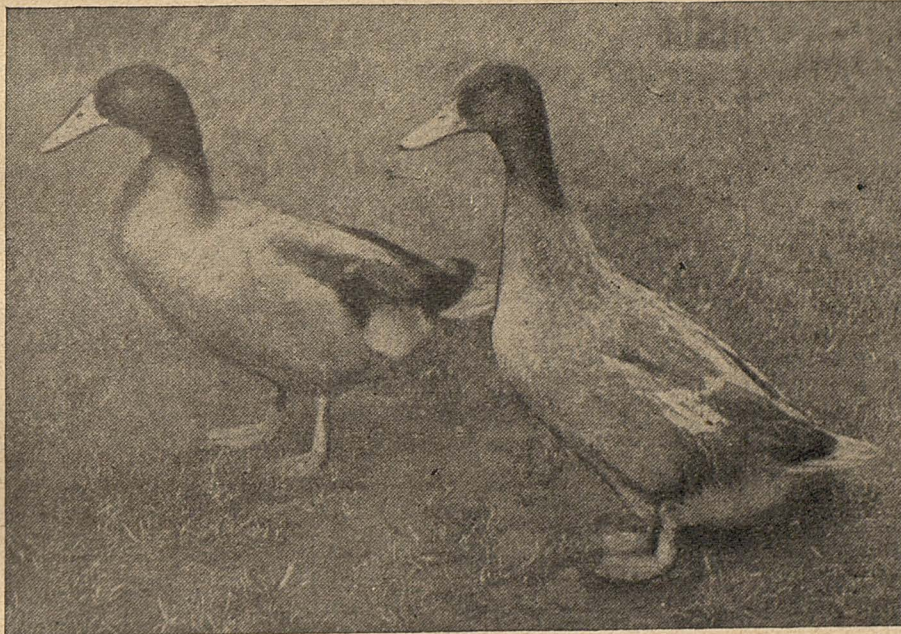

L'ànega dels 365 ous

Que cantin o no cantin els galls i que no cloquegin les gallines, res no vol dir, perquè des d'ara l'ànega és la reina del galliner.

El *record* mundial de la posta d'ous ja s'ha fet i en quant a igualar-lo amb gallines, ja quasi s'han perdut les esperances. Tots els avicultors i criadors de gallines del món civilitzat han anat seguint l'emocionant lluita entre les diferents races per tal de trobar una au que donés un ou cada dia de l'any. *Orgull d'Hanson*, número 3, la gallina meravellosa de l'Oregon, va pondre 344 ous en 365 dies i va comprar-la el Govern del Japó.

Lady Victòria, la màquina de donar ous de la Colòmbia Britànica, va batre aquest *record* amb 358 ous en 365 dies.

Masclé i femella Kaki Campbell

Encara segueix essent la campiona de les gallines. *Lady Victòria* va fer la feina tots els dies de l'any, menys set. Únicament una de les 52 setmanes de l'any feu vacances, de manera que només una cinquanta octava part l'allunyava del cent per cent de producció, o sia la perfecció dels 365 ous a l'any.

Veure aquest *record* tan notable, donava als interessats avícoles l'esperança de que un dia al despertar tinguéssim notícia que alguna altra gallina ho hagués aconseguit i heus ací que quan tothom estava amatent a donar els visques en honor de la gallina més excelsa de tots els temps, una ànega s'interposa allà en les llunyanes terres d' Austràlia, surt bellugant-se d'un sot d'aigua, es fica al Concurs i el guanya. L'anomenen *Khaki Campbell Clarke* i no satisfeta d'arribar a la fita teòrica de 365 ous a l'any, en dona qua-

tre més amb tot i no ésser any de traspàs.

L'ànega no fa trampes amb el pes; amb grandària i valor nutritiu supera el producte de la gallina. Amb tot *Clarke* no és en la matèria, la darrera paraula, ni molt menys. Abans de que l'avicultor faci entrar la gallina en les rengles dels desocupats i anomeni a *donya ànega* proveïdora d'ous, per a la taula, haurà aquesta de millorar el sabor de la seva mercaderia o bé aprendre el públic a apreciar-ne el gust, una mica massa pronunciat, com ho fa la Xina.

La nova campiona procedeix d'una cria desenrotllada per un anglès anomenat Campbell, les ànegues del qual, eren de sempre ponedores prolífiques i se li donà el nom de

Kaki degut al seu color gris, com el d'un uniforme militar. Guanyà el *record* mundial en un Concurs que tingué lloc a Melbourne (Austràlia), que garanteix com autèntic el professor E. A. Lloyd, de la Universitat de Colòmbia Britànica, el qual diu: *El que demostra que aquesta ànega no és un mite, és que descendeix d'una raça que per ésser molt prolífica, ha cridat l'atenció a Austràlia.*

Al segon any va pondre 254 ous als deu mesos; un total de 623 ous en vintidós mesos.

A Nova Zelanda, una *White Indian Runner*, va

pondre 362 ous en 365 dies.

Així, doncs, amb el degut respecte al progrés de la gallina per a la producció d'ous, l'ànega presenta un gran avantatge en la carrera individual. En tercets i grups de sis, és molt comú un terme mig de 340 ous.

Ànegues de 300 ous, és cosa corrent i s'estan formant races d'aquest rendiment.

A més a més al criar races de *foc ràpid*, els australians han demostrat ésser més intel·ligents que els altres països en l'art d'induir les aus a posar-se a l'altura de les circumstàncies; el veritable secret ha estat el deixar soles les aus mentre ponen.

Com han pogut produir aquestes màquines de fer ous? Doncs, utilitzant nius-trampes i seleccionant els planters. Els australians i neozelandesos utilitzen, no obstant, una tècnica un xic diferent. En lloc de fer entrar les aus als nius-trampes, el qual fa que sigui

indispensable cada vegada la intervenció de qui les cuida, a cada au li donen una petita gàbia amb el seu pati, on reben el menjar que necessiten i no són inquietades per altres individus que no entren en el Concurs.

A aquest sistema es deuen molts dels casos sensacionals de 300 ous. Ara s'ha aconseguit la perfecció en l'art de manejar l'ànec, el qual conegut ja com l'animal de més ràpida creixença, s'ha manifestat de poc temps ençà i sense avisar-ho, com el que produeix més ous.

La capacitat potencial d'aquestes aus com a productores d'aliments, s'aprecia millor al afegir-hi els ous.

N'hi ha prou en considerar el que signifiquen 369 ous, que pesen més que els de la gallina, puix mentre els de bona grandària d'aquesta pesen 60 grams, per terme mig, els d'ànega pesen 75 grams.

Tres-cents seixanta ous pesen, poc més o menys, 37 quilos o sigui molt més del que pesa la petita ànega que els va pondre. Cap gallina no ha donat en un any una quantitat d'aliments, ni tan sols aproximada.

—I el sabor? —pregunta la gallina a l'enterrar-se d'aquestes estadístiques. Aquesta és l'única raó, però és una raó de pes.

En quant a valor nutritiu, l'ou d'ànega li porta avantatge. La mateixa quantitat de proteïna, la mateixa en vitamines i més d'un terç en substàncies grasses.

Un ou d'ànega quasi equival a dos de gallina; les seves calories estan en la relació de 150 i 90.

I així tenim una nova font d'aliments rics i nutritius a disposició de la humanitat, si bé la gallina, així i tot, té raó. Hi ha algunes persones que els hi agrada el sabor de l'ou d'ànega i els xinesos el consideren deliciós.

No van malament en la pastisseria, en la qual quasi donen el doble rendiment que la gallina, però la majoria de persones si els proven passats per aigua, fregits o remenats, no s'atreveixen a tornar-ne a pendre.

El mateix passa amb el tabac, els licors forts, el formatge, les olives i mil altres coses que han arribat a ésser molt sollicitades i han conquerit el gust del públic.

Així, doncs, el públic podrà de la mateixa manera acostumar-se al sabor de l'ou d'ànega o bé tindrà la ciència de cercar la manera de suprimir-lo. Fins i a tant no arribi aquest moment, la gallina no ha de témer quedar sense feina, com tampoc l'ànega.

Els ànecs sempre han estat considerats com a productors de carn i no d'ous. En néixer pesen uns 60 grams i a les deu o dotze setmanes, ja pesen de dos a tres quilos i són un menjar molt delicat.

Un ànec de deu o dotze setmanes, és de bon menjar.

Encara no fa trenta anys que un exemplar

que pongués 300 ous a l'any era tingut com una quimera. Una gallina del Departament Experimental de Maine, va pondre en un any 251 ous.

Fou considerada la cosa com un fenomen, que mai més no es tornaria a veure, però la màquina 542 C. del Departament Experimental d'Oregon, no va tardar a inscriure el seu nom a la història, amb el nombre de 291. Cap altra no havia conquerit aquest *record* fins a l'any 1914, que *Lady Mc. Duff*, va sorprendre el món, iniciant la tercera centena amb una producció de 302 ous.

Alguns criadors no ho volien creure, quan l'any 1917 *Mollie Wellington* dels Àngels, arribà als 325.

L'any 1921 la Campiona Oregon, pujà encara deu punts més. La mare de *Hanson's Pride 3*, va encara millorar el *record* amb 344. Així va quedar la cosa, fins que *Lady Victòria*, de Columbia Britànica, va aparèixer amb els seus 358.

Com es comprèn una posta tan sorprenent que arribà a pesar 20 quilos 700 grams o sigui tant com un infant de sis anys? Moltes persones no ho volien creure. Què pensaran, ara, de l'ànega dels 369?

Si l'heroïna de la vella parella del famós *Henry Vard Beeche*, hagués estat ànega i no una gallina, els *dos ous* que aquella va pondre dins un capell, no hauria fet cap miracle.

ISIDRE ROGENT

Repoblació de les vinyes velles

I

Abans d'entrar en matèria referent a l'interessantíssim tema del qual anem a ocupar-nos, ja que del conreu de la vinya vivim una infinitat de famílies o almenys la vinya ens proporciona els ingressos més importants, ens creiem en el deure de sortir al pas d'algunes injustificades asseveracions que es propalen sobre el preat producte de l'arbust de Noè.

S'ha propagat amb exagerada insistència, que el conreu de la vinya cal que es reduïxí a la seva més insignificant proporció, i àdhuc s'ha arribat a l'extrem de fer la rotunda afirmació que únicament hauríem de conrear vinya per a poder proveir el consum de vi familiar i en lloc de vendre vi atendre exclusivament el comerç i la producció de raïms de taula. Els que d'aquesta manera parlen o escriuen, es fonamenten amb les campanyes que els homes de la ciència mèdica estan realitzant contra el consum del vi. No volem deixar de reconèixer que hi ha molts metges que recomanen amb insistència a llurs clients que s'abstinguin en absolut de la beguda *vi*, però és també evident que hi ha molts altres metges que no solament no la proscriuen, sinó que la recomanen reconeixent-li qualitats favorables als organismes que l'absorbeixen amb moderació.

D'altra part, hem de considerar també que no és vi solament el que de la vinya obtenim, sinó que a més el cep ens proporciona altres productes de remarcable valor que cada dia tenen una major acceptació en el mercat. En el consum del suc del raïm no hi ha crisi com alguns afirmen; el comerç del suc del raïm passa sí per un període de transformació, perquè, si hi parem esment, observarem la infinitat d'aplicacions que ens ofereix i proporciona.

El vi escumós, aquesta deliciosa beguda que abans era sols privilegi dels potentats, es va popularitzant cada dia més, amb la creació de nous tipus i marques, de preus aconegibles, els quals permeten que pugui arribar a les taules modestes i poden saborejar-lo sense grans despeses en la celebració de les grans diades familiars. La fabricació de conserves i pastisseria mitjantçant el most no fermentat, va cada dia en augment.

Creix també el consum de most sense fermentar, emprat com a beguda, i recomanat per la ciència mèdica que el prescriu a malalts i convalescents.

Considerem per un moment els milers d'hectolitres de most que les esmentades aplicacions absorbeixen tots els anys, quantitats que tendeixen a créixer i a intensificar-se d'una manera considerable i veurem com són injustificades certes campanyes en contra del conreu de la vinya i que no hi ha motiu per desanimar-se a practicar-lo acuradament, puix que és molt probable, per no dir segur, que vindrà un temps tal volta no molt llunyà, que desapareixerà per complet aquesta inestabilitat de preus que de molts anys venim sofrint i el conreu de la vinya serà definitivament remunerador.

Cal tenir en compte també, que la major part de les vinyes que foren plantades després de la ruïnosa invasió de la filoxera, estan en franca decandència i és aquest el motiu principal de la reducció de collites, el qual confirma el que diem, o sigui que no és de raó que siguem pessimistes.

Mentre tant no convé deixar-nos enlluernar quan els preus estan molt alts, volent conrear vinya àdhuc en les terres molt poc fèrtils i costerudes on no pot ésser remunerador; ni, per altra part, rendir-nos als més

exagerats pessimismes quan els preus estan per sota el cost de producció en alguns casos, arrencant ceps que, ben cuidats, produïrien abundoses i ben econòmiques collites. La nostra principal preocupació cal que l'encaminem primordialment a obtenir el suc del raïm al cost més reduït possible i d'aquesta manera plantarem cara a les crisis econòmiques que amb excessiva freqüència hem de patir.

Haurem guanyat molt en aquest sentit, si tenim una gran cura en saber encarrilar degudament la vida del cep així que s'inicia una plantació; cal tenir en compte que les atencions que requereix aquest conreu han d'ésser molt més escrupoloses quan hem de plantar *vinya sobre vinya* com vulgarment es diu. Aquest és el tema que anem a exposar als distingits lectors d'AGRICULTURA I RAMADERIA.

Quan encara nosaltres érem uns marrecs, en aquells temps que una fulminant invasió de la filoxera va destruir llastimosament els floreixents vinyats de la nostra terra, recordem com els nostres pares i avis, sense que llur entusiasme per a la replantació de la vinya decaigués un sol moment, deixaven entreveure la temença de què la vinya americana tal volta no es desenvoluparia amb èxit allí on hi havien hagut les plantades de ceps indígenes.

Aparentment tenien una bona part de raó, perquè és ben sabut de tothom que qualsevol planta que hagi d'arrelar sense el més petit lapse de temps en un terreny del qual se n'hagin tret altres plantes mortes o caduques de la mateixa naturalesa, i que hi havien vegetat durant uns anys, si arriba a poder surar, ho fa amb tan dolentes condicions que la majoria de vegades viu amb dificultat i d'una manera ruïnosa.

Però en el cas que ens ocupa, encara que els nostres pares temessin el fracàs perquè havien de plantar *vinya sobre vinya*, en realitat no fóu pas així, perquè el cep americà porta-empelt de les varietats fructíferes del país, no tingué idèntiques exigències nutritives. Ho prova el fet que les primeres collites i les que seguiren durant bon nombre d'anys foren molt abundoses, molt més abundoses que les que rendien les plantacions de vinya indígena, sempre que hom havia tingut l'encert d'escollir la varietat apropiada a la naturalesa del terreny i a l'empelt i porta-empelt que havien d'agermanar-se per a assegurar una perfecta convivència i normal fructificació.

Ara no ens hi trobem en el mateix cas, perquè hem de plantar ceps americans en terres que han estat explotades per una vegetació continuada d'una planta o arbust de la mateixa espècie que ha durat més de trenta anys i si volem lliurar la novella ve-

getació de perillosos paràsits provinents de les vegetacions caduques i malaltisses que tractem de substituir, paràsits que comprometrien llastimosament l'èxit de les noves plantacions, si volem lliurar-nos dels desastrosos fracassos que en aquest afer s'han hagut d'experimentar, tant ací com a l'estranger, si volem veure ben aviat ceps vigo-

rosos que produeixin abundoses i remuneradores collites, és necessari, és indispensable, prendre determinades mesures des del començament que, indiscutiblement, ens produiran satisfactoris resultats, de les quals prometem ocupar-nos en propers articles.

JOAN VALLÈS I ESTRUC

Les podes llargues com a medi per augmentar les produccions de la vinya

No són gaire emprades, al nostre país, les podes llargues, per motius d'ordre tècnic i econòmic social.

S'imposen tècnicament les podes curtes en bona part de les nostres terres secaneres on la falta d'humitat reclama haver de reduir el fullam de les plantes per tal que puguin aquestes resistir les sequedats extremes o s'han d'emprar procediments especials de conreu que acumulin a la terra l'aigua de la pluja, fent que l'evaporació no la faci perdre.

Així i tot, en els terrenys substanciosos i de bon fons, com també on a les explotacions s'hi esmercin les treballades i els adobs amb la intensitat que reclamen les produccions, poden ésser adoptades les podes llargues. D'aquestes, una de les més pràctiques per a les terres de Catalunya, és la poda rodona amb una o més *pistoles*, amb cinc o sis borrons, les quals com que són més llargues, donen més fruits.

Els caps, amb pistoles molt llargues, convindria deixar-los alternativament sobre diferents brancades dels ceps; d'aquesta manera, si el cep té molta força i és ben adobat, hom pot deixar dues pistoles per tal d'obtenir una producció més abundosa; si el cep, tot i tenint força, no en té en excés, convindrà deixar-li únicament una pistola, i quan el cep perdi la força, pot també convenir suprimir les pistoles, i podar-lo de la manera habitual.

Amb aquest sistema de podar aplicant-lo a les nostres actuals vinyes, amb facilitat es passa de la poda curta a la poca llarga, deixant als caps un o dos sobre-colls llargs, amb el qual no hi ha necessitat d'haver de modificar la poda i amb l'avantatge que sí, amb tot i les degudes treballades i les corresponents adobades, decaigués la força del cep, donant així senyals que no li convé aquesta manera d'ésser podat, sense cap dificultat ni pèrdua de temps, ni tampoc haver d'emprar cap medi extraordinari, i solament rebaixant la llargària de les pistoles a les ordinàries, quedarà resolta la dificultat.

On la sequedat i temperatures són molt altes, el camí adient per a poder sostenir la producció amb aquest sistema de poda, és el de seguir el mètode que aconsella Arana en el conreu seguit, el qual consisteix a tenir sempre la terra remoguda, servint-se per això de les arades magencadores i, d'aquesta manera, hom aconsegueix que hi hagi sempre frescor a la terra.

Amb tot i emprar el conreu seguit, no n'hi ha prou per a què les collites siguin sempre molt abundoses, ja que a més convé adobar intensivament els ceps i posar molta atenció en la poda, considerant cada cep com un sol individu, perquè segons la seva força, en podar-lo, porti només els caps i les pistoles que consent la força que té, puix de no atendre's al seu estat, la continuació d'una poda desmesurada podria reportar conseqüències greus. Com a final d'aquestes notes, donem a continuació, dades comparatives dels resultats obtinguts amb les podes llargues en conreu seguit, amb els resultats de les podes curtes en conreu ordinari:

Amb poda curta.— Subirat-parent sobre 1.202, 66 hectolitres; Xarel·lo sobre Aramon Rupestris Ganzin, 33 hectolitres; Tempranillo sobre 41 B, 51 hectolitres; Macabeu sobre 420 A, 64 hectolitres.

Amb poda llarga.— Subirat-parent sobre 1.202, 149 hectolitres; Xarel·lo sobre Aramon Rupestris Ganzin, 124 hectolitres; Tempranillo sobre 41 B, 80 hectolitres; Macabeu sobre 420 A, 149 hectolitres.

Aquestes produccions es refereixen a l'hectària i mostren els resultats d'uns experiments efectuats en unes petites parcelles. Aquests resultats són un índex del que hom pot aconseguir amb les podes llargues. Present només com a mínim, un sobrepuig de 30 hectolitres per hectàrea, més baix que el que donen els experiments que acabem d'assenyalar, queda ben bé de manifest que els augments de collita compensen les majors despeses per treballades i adobs.

F. URANGA
Enginyer Agrònom

El bestiar, productor d'abundància

Sense bestiar no pot haver-hi agricultura productiva; són les bèsties que produeixen els adobs que fertilitzen les terres, les que donen força per a treballar-les i les que faciliten carns per a alimentar-nos. Així els agricultors dels passats temps, com els agrònoms moderns, unànimement proclamen la necessitat de criar molt bestiar per a poder sostenir una agricultura intensiva. A més dels fems, element constant de prosperitats, proporcionen també, les bèsties, fonts segures de riquesa a les quals acudeix l'agricultor en moments apurats, venent alguns caps per a proporcionar-se diner.

El bestiar ben alimentat, és una preciosa font d'abundor.

Cató, en ésser consultat sobre la manera més segura que podia seguir l'agricultor per a fer fortuna, respongué: *alimentant degudament bestiar*.

Però, per alimentar-los com cal i augmentar-ne el nombre i sense haver de sacrificar grans extensions de terres, cal produir farratges.

El nombre de caps de bestiar que una hisenda pot sostenir està sempre en raó directa de les quantitats de farratges que en la mateixa s'obtenen.

Els anglesos, que són els millors agricultors del món, saben que els farratges constitueixen la base de tot bon conreu i hi sacrifiquen gairebé dos terços de la seva àrea de cultiu.

Els prats, diu Derby, degut als molts fems que proporcionen, són la causa de què a Anglaterra tinguem collites que difícilment obtenen altres països de terres més bones i de millor clima.

Essent el fem el millor agent per a renovar la fertilitat de la terra després d'una collita de cereals, acabaren els agricultors anglesos per a comprendre que havien de dedicar-se sobretot a la cria de molt bestiar.

A més d'ésser la carn un aliment més necessari a la gent del Nord que a la del Sud, el bestiar els hi facilita grans masses de fems amb els quals milloren i augmenten la producció dels seus camps de blat.

L'antiga fórmula *farratges, bestiar i cereals*, segueix essent avui com ho era abans, el més important dogma de la ciència agrícola. Poden els adobs químics en assenyals casos, afavorir els conreus, però no passen d'ésser uns adobs complementaris.

Està plenament demostrat que les plantes no poden prescindir de l'humus i aquest només pot obtenir-se dels adobs animals i dels adobs orgànics.

Hem de convèncer-nos que cal sortir de la indiferència que respecte a la cria de bestiar ens trobem i hem de preocupar-nos molt més de produir adobs animals, implantant prats per a alimentar-los.

Es dirà que la manca d'humitat de moltes terres constitueix un obstacle per al conreu dels prats i que aquests en semblants casos, lluny de donar majors prosperitats a l'agricultor, podrien portar-lo a la ruïna; però són en gran nombre les finques que podrien econòmicament implantar prats, puix són moltes les terres de secà que fins amb l'alfals podrien fer-hi dues o tres dallades, de maig a juny i mitja segada a la tardor. D'un prat de secà, se'n poden treure dues bones segades, una a l'abril i l'altra al juny. Un camp

de farratge (trèvol roig), sempre dona una segada bona a l'abril, podent-se sembrar la terra al maig amb mill per a farratge.

A més hi ha la trepadella i per a les terres més aspres la sùlla (clover), les quals donen farratges superiors, deixant molt fertilitzades les terres per a les sembres de cereals. Pels mesos d'estiu les fulles de nyàmeres, de ble-da-rave i per als mesos d'hivern les arrels i tubèrculs.

De tot ço que hem dit, se'n dedueix que fins les comarques seques poden alimentar el bestiar tenint-lo permanentment a l'estable, augmentant d'aquesta manera la massa de fems per a destinar-los a altres conreus i especialment als cereals i arbustius. Manca solament per a arribar a aquest *desideratum* posar-hi la voluntat i sobretot, sortir-se de la rutina, causa principal de l'endarreriment agrícola que pateixen moltes comarques.

LLUÍS CATALINA

Sobre adobs

Com passa amb els éssers humans, les plantes viuen, creixen i moren.

Com que són éssers vivents, és indispensable donar-los-hi els elements nutritius necessaris per al seu desenvolupament. És per les arrels i pels pèls absorbents de què estan proveïdes, que assimilen l'aigua que porten les sals dels nitrats, fosfats, sulfats, etc., en dissolució.

Les plantes també absorbeixen les matèries insolubles que es troben en contacte amb les arrels, extraient els aliments que troben, o sigui els que estan dissolts en l'aigua. Com que les plantes s'apoderen del que tenen a la seva disposició, és indispensable procurar-los-hi no solament el menjar necessari, sinó un bon menjar, assimilable, soluble i apropiat.

Com l'home, les plantes necessiten diferents aliments; aquests són en gran nombre.

Uns, com l'hidrogen, l'oxigen i el carbó, les fulles els recullen de l'atmosfera.

Els altres són extrets de la terra. D'aquests, com a principals, es poden esmentar:

L'azot o nitrogen, la potassa, l'àcid fosfòric i la calç.

L'azot és un dels principals i el de més importància per a la vida de la planta; activa la vegetació, fa desenvolupar els brots i les fulles. És també l'element que les plantes exporten en quantitats més grans; però l'acompanyen altres elements que corregeixen llur influència i eviten que les plantes s'ajuguin i emmalalteixin.

S'ha establert tres categories d'aliments:

Primera: adobs azotats d'àcid nítric; segona: adobs azotats amoniacals; tercera: adobs azotats orgànics.

Els principals productes químics azotats són: el nitrat de potassa, el nitrat d'amoníac, el nitrat de sosa, el sulfat d'amoníac, el nitrat de calç, les vinasses, la sang seca, la cianamida, el crud d'amoníac, el potazot, la urea, el cloridrat d'amoníac, l'amonitre, el nitro-potassa i el fosfat d'amoníac.

La potassa afavoreix la producció i evita les malalties i fa que els vins siguin millors, com també els raïms; igualment esdevé amb les patates, les remolatxes i altres arrels farratgeres i industrials.

Els principals adobs potàssics són:

El nitrat de potassa, el sulfat de potassa, el clorur de potassa, la silvinita, les salines i les vinasses.

L'àcid fosfòric, afavoreix la producció dels grans, els millora a l'ensem que preserva els sembrats d'ajure's.

És l'element que més sol escassejar a les terres i les que el contenen es presenta molt sovint en forma que no l'assimilen les plantes.

Els principals productes que conté l'àcid fosfòric són:

El superfosfat, les escòries de defosforització, els fosfats d'ossos, el fosfat mineral i el fosfat bicàlcic precipitat.

La calç, no es pot dir que sigui un adob, però fa sentir, d'una manera assenyada, la seva influència en la producció agrícola.

Cap planta no pot subsistir ni desenvolupar-se, si no troba calç a la seva disposició.

Es la calç la que mobilitza les reserves d'elements fertilitzadors que hi ha a les terres, és a dir, que fa que augmentin de manera assenyaladíssima els efectes dels adobs orgànics i químics.

Assegura la descomposició progressiva de les matèries orgàniques, procedents dels residus vegetals que deixen les collites.

Posa en circulació certes sals de potassa que hi ha a les terres en combinacions insolubles i que per la calç les plantes aprofiten.

Encalçant, s'obtenen collites més abundoses, però les terres queden més aviat esgotades, de manera que si no s'adoba intensivament la terra encalçada, la qual al començament dóna collites esplèndides, tarda poc a disminuir la fertilitat.

Les plantes també absorbeixen quantitats infinitesimals de magnèsia, sofre, ferro, al·búmina, iode, però d'aquests fertilitzants les terres sempre en contenen o bé els hi aporten els altres adobs.

PERE DE LA TRIOLA

L'agricultura entre els antics romans

L'erudició romana segueix dues directrius principals: d'una banda l'estudi dels escrits antics, d'altra banda el perfeccionament d'aquestes dues branques del saber, en les quals pràcticament es desenvolupava la vida material; la ciència útil havia estat fins aleshores patrimoni exclusiu dels grecs i traspassava a Itàlia a l'emigrar-hi els doctes d'aquell poble, assimilant-ne llurs coneixements; fou aleshores quan es despertà en els romans una passió per la ciència agrària, art en el qual el poble ja de temps demostrà una disposició innata; era l'agrariisme, pels romans, una ciència nacional, l'única per la qual l'Estat s'interessava, en un temps en què qualsevulla altra activitat espiritual era del tot negligida.

Així es comprèn i s'explica com entre aquells antics es tingui per un veritable romà Cató el vell, com a tipus de cultura i escriptor modèlic en matèria agrària; en ell cal veure-hi el primer prosista dels romans; l'únic llibre arribat al coneixement dels nostres contemporanis, tracta no solament el tema nacional, sinó que exposa els mètodes de conreu i les maneres de viure dels antics conreadors de Roma.

Quan després dels avenços en tots els ordres, les explicacions intel·lectuals hi prenen part, la retòrica sorgeix fins en els tractats d'agricultura i en aquests l'elegància de la forma hi vibra, fent més agradable llur lectura.

Marc Terenzi, de Varona (116-28 a. C.), exampla amb els seus estudis la ciència de l'agricultura; en viatjar aprèn dels grecs i dels cartaginesos els antics costums i les òptimes institucions i queda en la més bona disposició per a fer sorgir i portar a la més gran altura la ciència agrària entre llurs contemporanis.

Varró estudià a Grècia i compongué per a Pompei un tractat sobre la navegació; hagué de lluitar contra els pirates, guanyant la corona.

Protegit del Cèsar, fundà una biblioteca popular; proscrit per Antoni, fou alliberat darrerament per Octavi.

D'ell escriu Sant Agustí: «Varró ha llegit de tal manera, que hom no arriba a comprendre com tingué temps per a fer-ho, i escriví tant, que no hi ha espai en una vida per a llegir el que va escriure». Arriben a 500 els seus llibres, dels quals solament dos es poden conèixer: un tractat d'agricultura i un altre de gramàtica. Va tractar de totes les branques del saber, tanta era la seva erudició: història, filosofia, lingüística, teologia pagana, geografia, tot li era familiar; aquesta obra enciclopèdica tan colossal, i per dissort perduda, Petrarca assegurava haver-la vista quan era xicot i es diu que al segle XIV un papa va fer-la desaparèixer.

I és Virgili, en l'immortal poema, qui presenta i dóna a conèixer la vida antiga de l'agricultor romà en un quadre idíl·lic i palpitant; no és que allargui i estengui la ciència agrària, però la fa reviure i la desvetlla, donant a conèixer la llibertat i els goigs de la vida camperola i tot el que tenen de sanitàoses i belles les rústiques ocupacions.

Així mateix i amb iguals finalitats, arribem a Luci Juni Moderat Columela, romà, nascut a Gades d'Espanya (Càdiç), en el primer segle de Jesucrist, el més famós dels escriptors agrícoles del temps de Neró, el qual deixà escrites tres obres: *De re rústica*, *De cultu hortorum* i *De arboribus*.

En la seva matèria, Columela seguí una via diferent a la de Ciceró i Titus Livi, per la filosofia i la història; aquell exposà la ciència de l'agricultura en forma adaptada al sentit romà, i la difongué en el cercle de la cultura general. Coneixia sobradament els seus conciutadans, com sabia que Ciceró i Titus Livi s'havien fet deixebles seus en la filosofia i història, amb l'embadaliment de les seves narracions i perquè la ciència no s'estima per si mateixa, amb l'intent d'aconseguir atraure partidaris de la vida camperola,

adoradors de la naturalesa verge i dels senzills costums de la gent del terròs, es serví d'un llenguatge elegant i emprà una expressió agradable. Si deixà d'aconseguir plenament els seus propòsits, en un poble d'esquena a la naturalesa i somnolent, els escrits de Columela sempre seran un monument i admirats per llur frescor i importància. Pel demés, l'obra de Columela, pel seu estil, es llegeix amb gust com els poemes d'Homer.

Les obres clàssiques d'aquests escriptors es poden assenyalat com de text per a les escoles, per la matèria pràctico-educativa indispensable a les noves generacions d'agricultors.

El que en aquest aspecte ja aconseguí Columela, fou prou rellevant, especialment a Espanya i a la Gàl·lia, on floriren institucions culturals, fent que amb els escrits d'aquest geni romà, l'agricultura avancés amb passos de gegant.

RAFAEL MIR I DEÀS

Per a purificar l'oli d'oliva

Dels diferents procediments aconsellats per a purificar els olis d'oliva, donem a conèixer els tres següents, pels bons resultats que donen:

Primer: Per cada 500 litres d'oli, s'hi afegeixen 70 litres d'aigua ben clara i 30 quilos de caolí en pols.

El conjunt, posat dins una bóta, es remena bé durant una hora; després es deixa que reposi un parell de dies, passats els quals es trabsalsa l'oli a un altre recipient, el qual hom cuidarà que sigui ben net.

Segon: Dintre una bóta desfonada, la qual s'haurà tingut cura de netejar perfectament, s'hi fica un cistell de vímet, rentat amb lleixiu bullent i després amb aigua fresca; en el fons del cistell s'hi estén un gruix d'arena de riu, la qual es cobreix amb un altre de carbó animal (fum d'estampa) ben purificat i així es van sobreposant llits d'arena i de carbó fins que el cistell quedi ple. Una volta això preparat, s'hi tira l'oli, el qual queda transparent i clar.

Tercer: Dins una tina de fusta, s'hi tiren 100 litres d'aigua i el suc d'una llimona i, de seguida, 100 litres de l'oli que es vol clarificar. Es remena enèrgicament per espai d'una hora, i es deixa reposar després un o dos dies. Passat aquest temps, es trabsalsa l'oli.

A falta de llimona, es poden utilitzar el taní, l'àcid gàl·lic i fins el vinagre de vi ben fort.

El suc de llimona és sempre preferible, perquè no deixa cap regust i fins per deixar com millorat l'oli d'aquesta manera purificat.

Actuació ramadera

En general la ramaderia a Catalunya està ben orientada per entrar en una era de relativa prosperitat. Manca, però, direcció tècnica i unificació de criteris en quant al millorament i fixació dels caràcters racials. Aquesta missió, ha d'ésser i és oficial i per tant a la nostra terra correspon a la Generalitat.

És necessari portar una tasca contínua prop dels ramaders, ensenyant-los-hi tècnicament i pràcticament, ramaderia, cria, recría, engreixament i alimentació del bestiar, producció de llet i els seus derivats, producció i aprofitament de pells, explotació racional de l'apicultura, etc., etc.

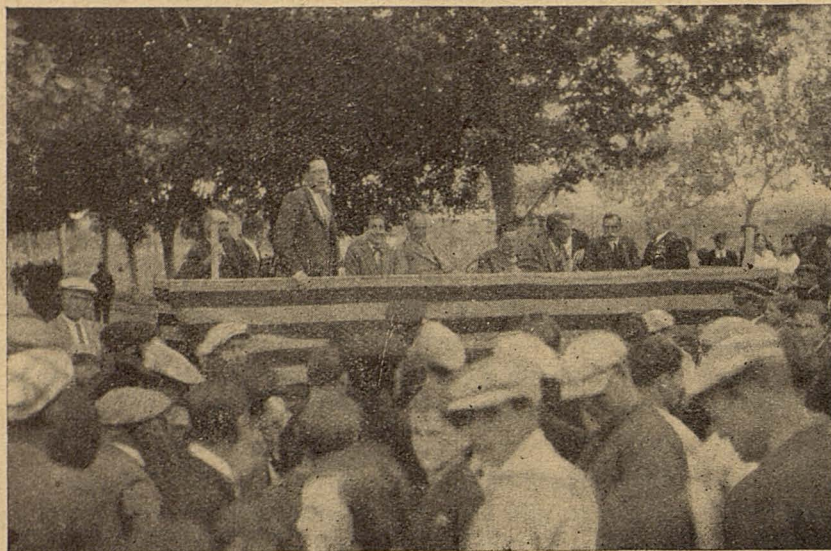
Però per assolir tot això, cal confessar-ho, manquen centres culturals i d'experimentació. Tant al pagès com al ramader se li han de donar les coses fetes, ja que considerem inútil i a més contraproduent fer-lo entretenir en experiments, els quals com a tals, acostumen ésser ruïnosa. La nostra aspiració ha d'ésser com a màxim, a què ells es decideixin a fer l'aplicació pràctica dels experiments portats a cap en els centres d'investigació.

Es fa indispensable l'actuació dels tècnics.

I fent honor a la veritat, hem de dir que ja fa bastant temps que hi han tècnics veterinaris a la nostra terra que vénen preocupant-se de les qüestions ramaderes que tan particularment ens afecten.

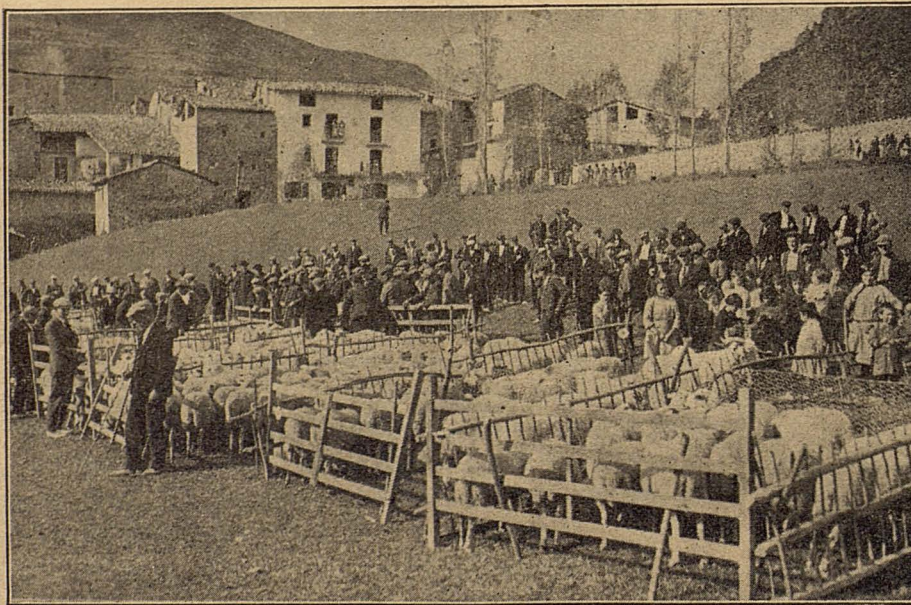
De moment és un fet que el veterinari és l'únic professional que a cada poble actua i té l'obligació de treballar en qüestions ramaderes. Ell és qui a pagès ha de saber i entendre més zootècnia i patologia animal. Podran haver-hi alguns senyors, professionals també, que en sàpiguen tant i fins, excepcionalment, més que ell; això és possible, però també cal convenir que aquests senyors no acostumen a viure al poble, ni actuen d'una manera constant prop de la gent dels nostres camps.

El veterinari, pel seu contacte diari amb ramaders i pagesos, per la seva intervenció directa i constant en els escorxadors i parades de llavors per a la reproducció, és el tèc-

Divulgació ramadera a què donen lloc els Concursos de bestiar

nic que té més a l'abast poder influenciar d'una manera enèrgica i contínua, damunt la producció del bestiar i portar-ne al mateix

La gent del camp segueix amb viu interès les fases d'un Concurs

temps un control veritat. Per aquest motiu, és necessari encarregar-li la implantació dels llibres genealògics i de control funcional, per tal d'inscriure en els primers, els animals que més rendeixin i portar-ne, al mateix temps, en els segons, un control per a la prova d'aptituds.

És també, el tècnic que disposa de més mitjans per a fer front a les malures infeccioses del bestiar, prevenint i curant les epizooties, que tant constantment amenacen el

nòstre patrimoni ramader i que massa sovint encara, el delmen a tort i a dret.

Nosaltres entenem que en els escorxadors, ja siguin Municipals, Comarcans, Cooperatius, etc., el veterinari no ha de limitar la seva actuació a revisar el bestiar per a eliminar del consum allò que podria ésser un perill per a la salut de l'home. Nosaltres admetem la imperiosa conveniència de què en els escor-

xadors és indispensable que el veterinari, com a tècnic, fixi la seva atenció en les condicions qualitatives i quantitatives del bestiar que és destinat al consum o sacrificat a la població. Per tal d'aconseguir això, el veterinari cal que faci als escorxadors una inspecció del bestiar en viu, no solament per a assegurar-se de la seva sanitat o per a diagnosticar una anomalia individual, sinó per a fer el recull de dades que poden ésser d'enorme vàlua i d'utilitat bàsica al control ramader d'altres estaments veterinaris, de la total organització de les qüestions

ramaderes. El veterinari, més concretament, ha d'inspeccionar el bestiar en viu i classificar: nombre, espècie, races, pro-

cedències, edats màximes i mínimes de matança, si és bestiar lleter, pastura, treball o propi d'engreixament exclusiu, rendiment en pes (en viu i en mort), segons usos i costums de les localitats, i de cada una de les espècies i races, sistemes de comerç, preparació i conservació de les carns, fluctuacions numèriques de consum interior i causes que les determinen, exportacions i importacions de carns treballades a l'escorxador o rebudes respectivament en aquest, especificació de la sanitat segons races, espècies i procedències, etc.

Totes les anteriors dades, creiem que convé que siguin còpiades i ningú més que el veterinari pràcticament sanitari les pot proporcionar o altres veterinaris pràcticament zootècnics.

Per això l'engranatge ramader, per mitjà del seu òrgan veterinari, és possible, fecund, veritable, total i amb la deguda correlació.

Hem dit que la Zootècnia no és més que una part de la Veterinària, i per l'eficàcia del control ramader cal bifurcar, segons

les aficions o aptituds personals pràcticament, l'anomenada professió: Veterinaris Zootècnics per un costat i Veterinaris Sanitaris per l'altre, eixits d'un sol ensenyament superior. Encara, però, per acabar aquest aspecte de l'organització de les qüestions ramaderes, cal afegir-hi que poden ésser millors zootècnics els veterinaris formats en una Escola Veterinària ben organitzada, perquè és necessari conèixer, com ells, a fons, la química biològica, anatomia, la fisiologia amb la seva variant d'endocrinologia i genètica que tan útils esdevenen a la construcció científica de la Zootècnia, i l'Hygiene animal, per a ésser un Zootècnic complet.

Res no seria tan perjudicial per a la nostra ramaderia, com el fet que es considerés la veterinària moderna com una professió dedicada exclusivament a la cura i conservació del bestiar i es prescindís de

les seves aptituds, exclouent-lo de la direcció i execució del pla ramader que s'ha de portar a cap a la nostra terra.

Són molts els tècnics veterinaris catalans que dediquen de ple les seves activitats professionals al foment del bestiar, muntant i dirigint Cooperatives Lleteres, Sindicats Agrícoles, Sindicats Agrícoles-Ramaders, i explotacions Agro-Pecuàries; preparació i obtenció de pinsos concentrats, a més de la preparació i obtenció de sèrums, vacunes i demés productes biològics que, d'una manera tan sorprenent eviten i curen les infeccions del bestiar.

Recordem que en els Jurats de tots els Concursos de Bestiar portats a cap per la Mancomunitat, en formaven part aquests tècnics i que no era altre que un veterinari el qui en aquells temps ocupant el càrrec i actuant de Cap de Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat de Catalunya, va emprendre aquella mena de peregrinatge ramader de Conferències, Curssets de divulgació i Concursos de millorament, arreu de les comarques i pobles catalans.

Un company català, en Joan Rof i Codina, ha estat l'ànima del redreçament ramader

de Galícia. Ell és qui va posar les primeres pedres i les fites grandioses als mercats de bestiar boví galleg, que és sens dubte la producció animal i el mercat més important de la Península.

Un altre veterinari també, en Cruz Gallastegui, és qui davant la Missió Biològica de Galícia ha portat a cap un sens fi de treballs

poder-la embestir amb les més productives i seleccionades. I consti que en fer aquesta afirmació, deixant de banda la satisfacció que sempre dona poder ésser útils a la nostra Pàtria, enclou el goig de veure com una professió que trenta anys enrera, zootècnicament era ben poc considerada, avui, gràcies a l'esforç realitzat d'emmotllar-se a una disciplina científica, és debades discutir-li la seva intervenció en les coses de la ramaderia.

RAMON VILARÓ
I GALCERAN
Veterinari

Els ous que pot pondre una gallina

Neix la gallina portant tots els ous que pot pondre mentre viu; uns set cents cinquanta.

No existeix cap procediment per a augmentar aquest nombre. El problema consisteix en què la gallina pongui tants ous com

sigui possible en els dos primers anys de la seva vida; després d'aquest període, ja no hi ha d'haver cap interès a conservar-la.

La gallina posseeix dos ovaris o siguin dipòsits d'ous.

Per raons que es desconeixen, únicament es desenrotlla un d'aquests dipòsits, puix

l'altre queda sense fecundar; si la ciència arribés a aconseguir una gallina a la qual es desenrotllessin els dos ovaris, el nombre d'ous que pondria fóra el doble dels que ara pon.

Els ous formen un raïm. Quan la gallina es troba a l'època de pondre, els ous van madurant uns després dels altres, en rovells perfectes, passant per un conducte que s'anomena oviducte, en el qual s'hi forma la clara. Després es forma al voltant una delicada membrana i darrerament una solució de carbonat calcari que es diposita a

l'exterior de l'ou, formant les closques.

Una selecció de vaques lleteres presentades a un Concurs ramader, organitzat per la Generalitat de Catalunya

zootècnics interessantíssims, obtenint sòlid prestigi, pels seus estudis i treballs de pràctica, genètica i selecció en el cultiu del moresc. I una autoritat en genètica animal, és el company català, en G. Homedes i Ranquini, qui ocupa avui una Càtedra a l'Escola Superior de Veterinària de Madrid.

Una de les típiques cases dels vessants dels Pireneus, la principal riquesa de les quals és la ramaderia

El dia que les coses ramaderes de Catalunya s'enfoquin de cara a les possibilitats productives del nostre bestiar en relació amb les exigències dels nostres mercats de consum i d'exportació, tenim a casa nostra tècnics capaços i elements de vàlua per a portar a cap la reconstrucció i modificació necessàries a la nostra ramaderia, per tal de

Com es preparen els fems artificials

És evident la manca de matèries fertilitzadores en la majoria de comarques agrícoles, especialment en aquelles on hi escasseja el bestiar. Aquest estat de coses fa que per arribar a sostenir la capacitat productora de les terres, no hi ha altre medi que acudir a l'ús dels anomenats adobs químics, que tot essent força estimables per al millorament dels conreus, no deixen de presentar certs inconvenients, ja que fins per a obtenir tot el profit d'aquestes matèries fertilitzadores, cal que en les terres que s'hi apliquin hi trobin un complement tan important com són les descomposicions orgàniques que hi deixen els residus animals i vegetals i que són els que formen l'humus o sigui les substàncies que sostenen la facultat com si diguéssim, vivificadora dels terrenys i la manca o empobriment dels quals dona lloc a què a la llarga vagin tornant-se estèrils, sense que ho evitin les aportacions de totes les altres menes d'adobs, si aquests no hi troben la matèria húmica, la qual és la que dona el màxim valor fertilitzant, matèria, el prototip més assenyalat de la qual en són els fems. És per aquestes raons que amb tot i els progressos de l'agronomia amb la conquesta dels adobs minerals o químics, com solen designar-se les matèries fertilitzadores, segueixen als industrials els fems conservant tota la vàlua i siguin considerats com la clau mestre de la volta de l'edifici agrari, ja que amb els fems es fan no sols prosperar tota mena de conreus, sinó que també a l'ensems amb llurs constants aplicacions les terres més pobres i ingrates arriben a assolir tota la capacitat productora a què és possible fer-les arribar; per tant, constitueixen els fems un instrument de treball màxim i de vida intensa, econòmica i social en els medis rurals.

Però precisament les regions o comarques que més senten la necessitat d'aquest poderós element per a la prosperitat agrícola, com són les de conreus especialitzats, cereals, vinyes, hortes i fruites, si a l'ensems no compten amb bestiar suficient, són les que també es troben més mancades de fems i gairebé sempre amb tanta fretura, que per no disposar-ne en la quantitat que convindria, deixen d'adobar se grans extensions de sembradures, vinyes, fruiterars, etc., tocant-ne les conseqüències amb la corresponent minva de les collites en tota mena de conreus. I és dona el cas, que si en alguna ocasió i generalment com a cosa extraordinària hom intenti afemar una peça de terra, per a proveir-se de fems hagi de recórrer a llocs apartats i distants des d'on han d'ésser

transportats, fent que amb el que valen de compra i les despeses de carretejar-los, resultin de cost tan elevat que sigui del tot antieconòmic. I si a aquesta circumstància s'hi afegeix que en general el pagès no sol anar gaire sobrant de diner, dona per resultat que havent d'adquirir els fems en condicions tan oneroses i fins incòmodes, vagi deixant de fer-ne les aportacions a les terres que ho necessiten, amb desmèrit d'aquestes i dels interessos dels conreadors, per la minva de les collites a què dona lloc la manca de l'element més indispensable que pot fer-les arribar plenes i ufanes.

Com ja ho hem fet notar altres vegades, l'equivocada orientació de no associar la ramaderia a les pràctiques agrícoles, agreujada aquesta orientació amb la dels conreus únics o especialitzats, condueix a què lluny de millorar les economies rurals, vagin aquestes fent-se cada dia més crítiques i dificultoses. Tot això demostra la necessitat que té el pagès de poder comptar amb els suficients elements de fertilització que l'hi són necessaris per aconseguir produccions abundoses i aquests elements obtenir-los en condicions de bondat i barator convenients.

A tals objectius pot arribar-hi aprofitant palles, bolls, brises, herbes, és a dir, tota mena de residus vegetals, subjectant-los als procediments apropiats per a descompondre'ls, podrint-los, fins a convertir-los artificialment amb les característiques dels fems naturals, qualitats de riquesa dels components i fins superiors als obtinguts ordinàriament del bestiar. La possibilitat d'arribar a aquesta finalitat és de gran transcendència, tant agrícola com econòmica, puix amb uns residus i productes secundaris de cap o poc valor se n'aconsegueixen altres de tan valuosos com són els fems, obtenint-se a més, en condicions de qualitat i barator, pot dir-se ideals, ja que a més del seu valor intrínsec, l'obtenir-los de productes de la mateixa finca i amb l'estalvi màxim de transports, suposa guanys de molta importància. Cal sols considerar, per exemple, que 100 quilos de palla o bolls degudament manipulats donen uns 300 quilos de fems, amb el qual fàcilment es dedueixen els guanys directes i indirectes que s'aconsegueixen transformant-les, al mateix lloc on han d'ésser utilitzades.

La preparació de fems artificials és una pràctica relativament nova, puix no compta gaire més que una quinzena d'anys. Fou iniciada a la cèlebre Estació Experimental an-

glesa de Rothamsted, transformant en fems les palles sense intervenció de bestiar.

Els procediments dels iniciadors d'aquestes transformacions han anat modificant-se i perfeccionant-se de manera que, actualment, són varis els emprats en diferents països, si bé en el fons, tots parteixen d'un mateix principi: el de provocar mitjançant actives fermentacions la descomposició dels vegetals fins arribar a l'estat dels fems naturals.

Per a facilitar la pràctica de preparar els fems artificials, descriurem un dels procediments seguits, que al nostre entendre resulta molt simplificat i que practiquen diferents Sindicats d'Itàlia i és especialment recomanat per la Càtedra d'Agricultura de Foggia.

Sobre una superfície encimentada i a manca d'aquesta, un terreny ben atapeït i impermeable, s'hi diposita un llit de palles, boll o qualque altra matèria vegetal i pallosa, d'un gruix de 30 centímetres. Aquest jas o llit així establert, es rega bé amb dejeccions líquides humanes o de bestiar, procurant esmerçar hi una quantitat igual a la meitat del pes de la palla o altres matèries emprades.

Fet això es distribueix sobre el jas 5 quilos de sulfat amònic per cada 100 quilos de palla. Sobre aquest primer jas se n'hi aixeca un altre, també de 30 centímetres de gruix, atapeït-lo bé i com el primer es rega amb les esmentades dejeccions líquides, acabant per a distribuir-hi com en el cas primer, les corresponents quantitats de sulfat amònic, també en la proporció de 5 quilos per 100 quilos de palla. Les mateixes operacions es repeteixen set vegades seguides, amb el qual s'aconsegueix formar una pila d'uns 2 metres d'alçada; aquesta pila s'acaba cobrint-la amb una capa d'argila d'uns 10 centímetres de gruix. Aquesta capa de terra argilosa, té per objecte evitar que s'escapin les emanacions amoniacals i per a privar que el sol i l'aire, la ressequin.

Deixada així formada la pila, de tant en tant, convé saber quina és la seva temperatura, el qual s'aconsegueix introduint-hi un termòmetre. Per tal d'aconseguir els millors resultats, convé que les temperatures no passin de 45 a 50 graus centesimals; si es dona el cas de superar aquestes temperatures, llavors cal regar la pila amb aigua freda fins assolir les esmentades temperatures.

Seguint les senzilles indicacions que acabem de fer, als quatre mesos els fems artificials ja arriben al bon estat de descomposició que es requereix, posseint totes les bones qualitats dels bons fems naturals.

L'anàlisi químic a què han estat sotmeses moltes mostres d'aquests fems, demostren que són integrats per un contingut de substàncies nutritives equivalents a

les que porten els bons fems d'establades. Però així i tot, si es vol encara millorar aquests fems, no cal més que afegir-hi les quantitats que es vulguin de fosforites polvoritzades en la proporció d'un quilo per cada 100 de palla, amb el qual s'aconsegueixen uns fems artificials de més valor fertilitzant que no els fems naturals.

Si es té en compte que de cada 1.000 quilos de palla se n'obtenen uns 3.340 de fems i que

les manipulacions i productes per a obtenir els fems artificials en les mateixes finques, són, és pot dir insignificants, es dedueixen fàcilment els grans avantatges que s'obtenen transformant en aquesta mena de fertilitzants tants productes com s'obtenen en moltes finques i que es perden inútilment, quan ben aprofitats portarien al més alt grau de prosperitat moltes explotacions agràries.

R. DE MAS SOLANES

EL QUE DIU LA PREMSA

Avellanes

Es pot ben bé dir que a Catalunya monopolitzem la producció, el comerç i l'exportació de les avellanes de la península.

Efectivament, a Espanya en total hi ha 11.222 hectàrees d'avellaners, de les quals corresponen a Catalunya 11.026 hectàrees, i les 196 que resten estan repartides en molt poca quantitat entre Biscaia, Guipúscoa, Navarra, Castelló i Còrdova, si bé en aquesta última província, que és la que en té més de les darrerament esmentades, ja que en té 72 hectàrees, deuen ésser molt mal conreades, perquè tenen assignada molt poca producció (3 quilos per arbre). Però a l'Anuari de produccions agrícoles s'esmenten, a més de les hectàrees d'avellaners, els arbres que hi ha campals, amb un total a Espanya, de 674.474.

De tal nombre s'han de fer ressaltar els 331.493 que hi ha a Oviedo, i els 211.400 que tenim a Catalunya. Queden, per tant, 131.581 arbres escampats en tota Espanya. Tenim, doncs, que a la resta d'Espanya hi ha 114 hectàrees d'avellaners en plantació regular i 542.893 arbres campals en producció.

Per això podem afirmar que a Catalunya monopolitzem la producció d'avellanes.

La producció i valor total a Espanya és:

Any 1928 - 180.494 quintars mètrics i 18.410.388 pts.
 Any 1929 - 207.263 quintars mètrics i 25.411.776 pts.
 Any 1930 - 91.064 quintars mètrics i 12.662.025 pts.
 Any 1931 - 113.457 quintars mètrics i 15.072.326 pts.
 Any 1932 - 198.535 quintars mètrics i 17.131.165 pts.

I a Catalunya:

Any 1928 - 166.130 quintars mètrics i 16.945.260 pts.
 Any 1929 - 175.058 quintars mètrics i 23.041.558 pts.
 Any 1930 - 61.071 quintars mètrics i 9.858.090 pts.
 Any 1931 - 78.031 quintars mètrics i 12.007.258 pts.
 Any 1932 - 174.089 quintars mètrics i 14.751.730 pts.

El promedi de producció en aquests 5 anys, ha estat a Espanya de 158.162 quintars mètrics; i a Catalunya de 130.875. El seu valor promedi és, per a Espanya, de 17.737.536 ptes.; i per a Catalunya, 15.320.779 pessetes. Per tant, la producció a Catalunya represen-

ta més del 82 per 100 de la total espanyola i en pessetes més del 85 per 100.

EXPORTACIÓ

De la collita de 1927, que va ésser de es varen exportar en els tres darrers mesos de l'any (avellana nova)	264.008 q. m.
Queda un romanent per a 1928 de. Producció de 1928	-53.372 q. m. 210.636 q. m. ×180.494 q. m. 391.130 q. m.
Exportació de 1928	-150.936 q. m.
Romanent per a 1929. Producció de 1929	240.194 q. m. ×207.263 q. m. 447.457 q. m.
Exportació de 1929	-329.338 q. m.
Romanent per a 1930. Producció de 1930	118.119 q. m. ×91.064 q. m. 209.183 q. m.
Exportació de 1930	-128.969 q. m.
Romanent per a 1931. Producció de 1931	80.214 q. m. ×113.971 q. m. 194.185 q. m.
Exportació de 1931	-121.055 q. m.
Romanent per a 1932. Producció de 1932	73.130 q. m. ×198.535 q. m. 271.665 q. m.
Exportació de 1932	-117.605 q. m.
Romanent per a 1933	154.060 q. m.

Les xifres d'exportació estan reduïdes a avellana en clofolla, aplicant el coeficient 0'437 que és l'emprat per la Secció quinta de la Direcció General d'Agricultura.

L'exportació es fa tot l'any, si bé els mesos de més intensitat exportadora són els trimestres darrer i primer de cada any. El canvi monetari pot activar l'exportació en els mesos d'estiu, abans de la collita.

Principals nacions on exportem. Per quintars mètrics.

	En clofolla	En gra
1928		
Alemanya	1.891	3.718
Argentina	3.133	2.596
Canadà	833	1.130
Cuba	4.298	441
Estats Units.	2.872	3.046
França	4.626	18.113
Gran Bretanya	8.834	13.740
Holanda	935	4.254
Itàlia	362	2.742
1929		
Alemanya	960	27.229
Argentina	2.329	1.375
Canadà	290	1.505
Cuba	2.052	575
Estats Units.	5.105	11.833
França	3.129	27.209
Gran Bretanya	11.970	34.477
Holanda	623	9.378
Itàlia	935	11.670
Bèlgica	1.000	1.896
Suecia	859	1.151

1930		
Alemanya	1.929	6.354
Argentina	5.069	999
Bèlgica	1.433	2.007
Canadà	277	743
Cuba	1.178	192
Estats Units.	2.640	4.987
França	1.921	9.541
Gran Bretanya	6.811	14.947
Holanda	339	2.269
Itàlia	298	2.686

1931		
Alemanya	1.067	3.337
Algèria	437	20
Argentina	2.869	760
Bèlgica	1.104	2.171
Canadà	1.265	417
Cuba	744	420
Estats Units.	422	1.561
França	2.599	14.049
Gran Bretanya	17.129	9.206
Holanda	688	3.322
Itàlia	264	2.118

1932		
Alemanya	180	2.285
Algèria	2.777	7
Argentina	1.135	915
Canadà	—	902
Cuba	1.788	89
Estats Units.	52	507
França	1.324	15.838
Gran Bretanya	6.958	13.888
Holanda	110	3.963
Itàlia	357	1.322
Bèlgica	380	2.240

Pel que es veu, els grans consumidors de les nostres avellanes són França i la Gran Bretanya.

La duana per la qual més s'exporta, és la de Tarragona. L'any 1930, entre avellana en clofolla i en gra, sense fer la reducció, es varen exportar 68.974 quintars mètrics, per totes les duanes de la península, i per Tarragona solament, se n'exportaren 64.272.

Així mateix, l'any 1931, s'exportaren en total, també sense fer la reducció, 71.115 quintars mètrics, i per Tarragona 60.531. No tenim més dades del comerç per duanes, però els dos anys constatats ens diuen ben clarament la porta per on surten les avellanes. L'exportació feta per la duana de Tarragona l'any 1930 representà més del 91 per 100 de la total espanyola, i la feta per la mateixa duana l'any 1931 també passa del 85 per 100 de la total d'Espanya.

El coeficient de reducció d'avellana en clofolla a gra oscilla entre 43'70, 45'97 i 47'00 segons els anys, la varietat i segons que l'avellana sigui més o menys plena.

VALOR EN PÉSETES

ANY	Segons l'Anuari de produccions agrícoles	Segons l'estadística de Comerç Ext. d'Espanya
1928	18.410.388	20.126.769 ptes. or
1929	25.411.776	37.838.412 ptes. or
1930	12.662.025	14.574.203 ptes. or
1931	15.072.326	9.213.403 ptes. or
1932	17.131.165	6.313.773 ptes. or

El premi de l'or, per a la primera desena d'aquest mes, està disposat que sigui a 137'19. Aquestes dades oficials no estan gaire d'acord amb les particulars que ens hem pogut proporcionar del Camp de Tarragona i de la Comarca del Vallès, mercès a l'amabilitat dels senyors Joan Serra Dalmau, de Cambrils i Sebastià Costa, de l'Ametlla del Vallès, si bé s'ha de tenir present que les estadístiques oficials es refereixen a xifres glo-

bals i a valors d'exportació, i els nostres col·laboradors es concreten a collites i preus en les respectives comarques, que són com segueix:

CAMP DE TARRAGONA

Preu per sac de 58'400 quilos

1928	68 ptes.	Collita regular
1929	100 ptes.	Collita bona
1930	100 ptes.	Collita petita
1931	93 ptes.	Collita molt petita
1932	54 ptes.	Collita molt bona
1933	75 ptes.	Collita molt petita

COMARCA DEL VALLÈS

Preu per quintar de 40 quilos

1928	De 40 a 45 ptes.	Collita regular
1929	De 55 a 60 ptes.	Collita bona
1930	De 60 a 65 ptes.	Collita regular
1931	De 55 a 60 ptes.	Collita regular
1932	De 30 a 35 ptes.	Collita molt bona
1933	De 50 a 55 ptes.	Collita molt petita

Hem de fer observar que les avellanades del Vallès, que no desmereixen en qualitat a les del Camp de Tarragona, porten en el mer-

cat de Granollers unes pessetes sota el preu que cotitza Reus; i així veiem que 42 ptes. quintar al Vallès són 60 ptes. el sac de 58'400 quilos, i Reus l'any 1928 va pagar-lo a 68 ptes.; l'any 1929, Vallès pagà a 60 ptes. quintar, que correspon a 88 ptes. el sac, i Reus el pagà a 100 pessetes; l'any 1930 i agafant el preu més alt del Vallès, 65 ptes. quintar, que correspon a 95 ptes. el sac, i Reus el pagava a 100 ptes. i quelcom més. I així quasi tots els anys.

Les dades exposades manifesten ben clarament que Catalunya domina el mercat de les avellanades en tots els seus caires, cosa que els nostres polítics han de tenir present quan a les Corts de la República es concertin tractats de comerç per a defensar una riquesa tan important i quasi genuïnament catalana.

JOAN RIBA FERRÉ

De Revista de l'Institut Agrícola.

RECERQUES PRACTIQUES

Les plantes i els pobles necessiten molta aigua

Quan la temperatura arriba al tipus normal, ni molt freda ni massa càlida, es necessiten 1.044 litres d'aigua per a produir un quilo de gra de blat; 834 litres per cada quilo de gra d'ordi; 745 litres per cada quilo de civada; 263 litres per un quilo de patates; 900 litres per un quilo de fenc i 535 litres per un quilo de moresc.

L'aigua, com se sap, és l'element primari i el més indispensable per a assegurar les produccions de la terra i és, per tant, el que més interessa posseir a l'agricultor. És amb l'aigua com s'arriba a extreure de les terres les més esplendents collites i s'aconsegueix donar les majors prosperitats als pobles agrícoles.

És la política de l'aigua la que més hauria d'interessar als estadistes que realment es preocupen de la felicitat de llurs conciutadans, puix amb el líquid element és com amb més seguretat s'ofeguen les misèries i es fan néixer les abundàncies, es facilita la vida i el treball dels camps i de la indústria, a l'ensenyem que s'impulsen les activitats del comerç.

Aigua, aigua, és el crit que a tothora s'hauria de fer arribar i fer sentir on es reuneixen els dirigents dels interessos públics. L'eficàcia d'aquests crits, seria la veritable iniciació per arribar a regenerar la terra nostrada, donant-li el medi més segur de fer-la pròspera, rica i potent.

Pensem-hi tots i prenguem per norma cer-

car i utilitzar per tots els mitjans aquesta riquesa imponderable, que podent donar la felicitat es perd, en la seva majoria, sense profit per a ningú.

Aigua!, aigua!, aigua!

Els planys dels xampanyistes francesos

Es queixen els productors francesos de la minva de les exportacions del *champagne*, exportacions que cada dia es redueixen. En els vuit primers mesos de 1932, les expedicions a l'estranger no passaren de dos milions i mig de botelles, quan en el període de 1931, amb tot i la crisi, arribaren les expedicions a diferents països, a la xifra de 4.052.200 botelles. Abans que els països prohibicionistes privessin l'ús dels vins, el terme mig de les expedicions a l'estranger, en el terme de vuit mesos, passava de 13 milions i mig de botelles.

Ara, que el Parlament Britànic acaba de votar l'elevació dels drets de Duana sobre els vins estrangers de menys de 14 graus Baumé, a raó d'un xeling per galó (4.543 litres), hauran de pagar 4 xelings, amb aquesta decisió queden molt perjudicats els interessos de l'exportació vinícola, sobretot França, que és la nació més important, proveïdora d'Anglaterra de vins de menys de 14 graus Baumé. L'any 1929 hi va enviar, d'aquests vins, 1.609.500 galons, entre el total importat a Anglaterra de 3.722.000 galons. Tots els països productors de vins veuen com es redueixen les clienteles estrangeres; però també és de plànyer que amb els impostos, re-

càrrecs i drets crescuts de les ciutats, el consum del vi també disminueixi en el propi territori nacional. Que no es queixin, doncs, de les mesures que prenen els països forans contra les importacions de vins, ja que no sabem obligar els nostres governants a què prenguin les iniciatives degudes a favor dels sucus fermentats, que amb tants afanys, treballs i despeses aconseguen els nostres pagesos que arribin a les bótes.

Si la protecció que, diuen voler prestar als pagesos llurs pseudo-redemptors, fos certa, en lloc d'encendre odís i la guerra entre els productors, podrien desplegar llurs activitats procurant que els vins valguessin i tinguessin sortida.

Però, no cal comptar-hi; ja sabem prou bé que aquests redemptors no és això el que cerquen; el que els interessa és que siguin ells els protegits, en lloc dels pagesos, sense que aquests se'n donguin compte.

■ ■ ■

El nitrat de sosa per a combatre el poll-roig dels tarongers

Un propietari d'hortes de tarongers de Totana (Múrcia) ha comprovat que ruixant diferents vegades els tarongers invadits del poll-roig amb una solució composta de nitrat de sosa al 2'75 per cent, s'alliberen els arbres d'aquell perjudicial insecte.

Amb sis polvoritzacions, repetides amb intervals de dotze dies, a comptar de la primera quinzena del mes d'abril, es netegen completament els arbres, els quals mostren gran sanitat i vigor després d'haver-los tractat amb la indicada solució.

Les despeses per cada arbre les calcula a 42 cèntims en el primer any i a 10 cèntims en els anys successius.

Altres hortolans d'Almeria, seguint el mateix procediment, obtingueren també resultats completament satisfactoris.

Constitueix el que acabem d'exposar, una notícia de gran interès per als colliters de taronges.

■ ■ ■

El guix en els alfalsars

La distribució de guix en pols en els alfalsars, provoca millores extraordinàries. Són sobradament coneguts els efectes del guix en les plantes lleguminoses. Cal, no obstant, tenir en compte que el guix no és cap adob i sí sols un excitant.

Donar guix a l'alfalsar està molt bé, però fent-ho després d'haver adobat amb superfosfat i en molts terrenys amb potassa. Si a més s'hi afegeixen adobs azotats, els efectes seran encara millors, per més que l'al-

fals, com totes les lleguminoses, es proveeixen de l'azot atmosfèric; el qual no priva que també els agradi l'azot que se'ls dongui directament amb els altres adobs.

Les bèsties de treball, companys del pagès.

El director de la remonta d'Angers no fa gaire presentava al Congrés de l'Agricultura francesa, un informe de gran interès pràctic referent a les bèsties de treball, cavalls i muls.

Amb exemples i xifres, posava de manifest que el motorisme no sempre és convenient. Per a distàncies curtes les cavalleries resulten més econòmiques que el motor mecànic. Per l'agricultura els animals de treball asseguruen a més l'equilibri de les produccions amb el consum dels productes agrícoles i amb la producció de fems.

Però el senyor Miquel, aquest és el seu nom, no es deté solament a examinar els caires econòmics del problema, ja que en treu altres conseqüències morals i socials d'evident importància.

En els pobles rurals, no és solament per l'interès ni per la reflexió, que el pagès s'aferra al terròs; ho fa més aviat per un conjunt de fets imponderables de sentiments, de tradicions i d'habit.

Suprimint les bèsties de treball, que cada una té personalitat pròpia, són els companys que l'home acaricia amb la mà a la matinalda quan surt el sol i al vespre quan l'astre es pon, que les cuida quan sofreixen com una mare al seu fill; canvia hules pel motor de sèrie; la casa de pagès queda convertida en un taller trepidant, enervant, tirànic, del qual l'home se n'allunya així que s'ha acabat la feina, perquè a l'arribar l'hora de reposar, és la mort la que regna sota la rústega teulada del camperol.

No li convé a aquest seguir l'exemple dels Estats Units, ni de la República dels Soviets; deixeu de motoritzar i si ho feu, que sigui d'una manera prudent, puix que l'animaló que treballa la terra és un company també aferrat al terròs; el tractor, en canvi, és únicament una eina de l'obrer que converteix a aquest en un nombre substituïble i subjecte a totes les vicissituds de la vida.

di als principals centres i explotacions avícoles de la República, que com tothom sap reuneixen els màxims avenços i perfeccionaments en l'art de criar aus i en l'explotació dels animals de pelleteria, indústria a la qual es dedicarà atenció preferent durant els dies del Congrés, fent-se una exhibició notable als locals de les Fires de Leipzig.

L'excursió durarà com a mínim tres setmanes.

La crisi surera

Cada dia s'agreuja el problema de la indústria suro-tapera, el qual afecta profundament les comarques gironines, on aquesta riquesa és la indústria que un temps havia creat l'esplendor, la vida i el benestar de les seves poblacions.

Les portes de sortida s'han tancat en països de gran potencialitat comercial, com Anglaterra, Estats Units, França i Itàlia, restant com a única esperança Alemany, si s'aconsegueix evitar que siguin retinguts els crèdits, sens benefici ni facilitats per al cobrament.

França, amb un clima no tant favorable com el nostre, compta amb extensions importants de suredes i l'activitat industrial en el confeccionament de maquinària per a la indústria tapera i la seva elaboració creix cada dia, comptant amb els ensenyaments que els hi està proporcionant el nostre personal tècnic especialitzat, amb el qual podrà aviat proveir el seu consum.

Aquest exemple posa de manifest les greus conseqüències que ha de sofrir la nostra indústria, la qual d'un temps a aquesta part va reduint el treball, amb el consegüent acomiadament d'obres.

El nostre país, si desitja salvar aquesta riquesa, necessita convenis que l'afavoreixin, a l'ensem que vetllar per tal que s'intensifiqui el consum interior, el qual, incrementat, podria suplir algun dels mercats exteriors. Propagar les aplicacions del suro, tant en l'aspecte higiènic com per a fer confortable la vida de la llar; en les seves aplicacions en vapors, bars, etc.; procurar desfer l'equívoc dels productors de vins escumosos francesos, procurant que consumeixin els nostres taps en el tapament del xampany.

Mentre tant, les immenses plantacions de suredes van desapareixent, emprant-se la seva fusta per al foc de la llar, la misèria i la fam augmenta en les poblacions que vivien d'aquesta indústria i les terres empordaneses, on tot era alegria i pau, regna el major dels desconsols davant el greu problema que ja és avui una trista realitat; la indústria suro-tapera està en crisi. Cal que fem tot el possible per a salvar-la.

NOTES INFORMATIVES

Informacions sobre el problema garrofer

De València informen que la Cambra Oficial Agrícola ha tingut la satisfacció de participar als agricultors garrofers que ha estat firmada pel sots-secretari general de Sanitat, per delegació del ministre del Treball, l'ordre solucionant l'afer relacionat amb la utilització de la farina flor de garrofa en la fabricació de la xocolata. En l'esmentada disposició es recull tot el que hi havia legislat sobre aquesta matèria i es fa desaparèixer la restricció del dos per cent, que era la quantitat màxima de farina de garrofa que es podia emprar per a la fabricació de la xocolata. No es fa cap limitació, sinó que es deixa al lliure albir del fabricant per tal que empri si ho creu convenient, tota la que admeti la tècnica de la fabricació.

Amb aquesta disposició s'ajuda la revalorització de la garrofa, del cultiu de la qual viuen milers de famílies de modestos agricultors, i sense abandonar aquells altres medis que contribueixin a salvar l'esmentat producte de la greu crisi que pateix des de fa molts anys, encamina principalment, la Cambra Valenciana, les seves gestions per tal d'aconseguir un augment del percentatge de farina de garrofa en la confecció d'aquell producte industrial, ja que així s'assegura

un augment considerable de consum de l'esmentat fruit, consum ja prou mermat d'ençà que la tracció mecànica substituï l'animal i seguirà laborant per tal que augmenti el consum de la garrofa en els pinsos de bestiar de totes classes.

El pròxim Concurs i Exposició Avícola de Berlín

Per haver quedat totalment destruït per un gran incendi el Palau de Berlín on hom havia projectat celebrar-hi l'Exposició d'aus i material avícola, aquest es celebrarà a Leipzig, servint d'estatge els grans edificis on tenen lloc les Fires de Mostres.

Les deliberacions, Assemblees i desenrotllament de les ponències, tindran lloc a Berlín. La representació espanyola té acordat desenrotllar importants temes relacionats amb aquesta indústria rural, confiats a En Rafael Castejon, al professor En Salvador Castelló i a altres autoritats avícoles.

Es projecta l'organització d'una caravana automobilística per a assistir al Congrés, la qual recorrerà, a més de França i les regions suïsses de més bells panorames, tota la trajectòria per la qual segueix el Rhin, permetent als congressistes realitzar una excursió per les zones més interessants d'Alemanya. A més, tindrà lloc una visita d'estu-

El cultiu del tabac a Catalunya

La *Gaceta* publica la convocatòria per als assaigs del cultiu del tabac a Espanya durant la campanya de 1936-1937.

Els agricultors es divideixen per zones i la tercera denominada Mediterrani, comprèn les províncies de València, Alacant, Múrcia, Osca, en els termes limítrofs a la província de Lleida, amb excepció del partit judicial de Berga, Lleida, Girona, Tarragona, en els termes de la Ribera de l'Ebre i del partit judicial de Vendrell; i de Balears, solament l'Illa de Mallorca.

En la convocatòria es concreta la forma en què s'han de fer les instàncies i documents que les han d'acompanyar. La llavor serà facilitada gratuïtament. S'estableix la superfície màxima de 4.500 hectàrees i el nombre de cultivadors no podrà excedir de deu mil.

El tabac es presentarà per la seva recepció en la forma que disposa el Reglament i les instruccions dictades per la Direcció del cultiu, no acceptant-se el que no pugui ésser utilitzat en les manipulacions de renda. Pel que es refereix a la classificació del producte, s'establiran tres grans agrupacions amb els preus de 2'50 pessetes la primera, 2 pessetes la segona i 1'40 pessetes la tercera.

Les despeses que s'originin en els centres de fermentació per classificació de tercejar i sanitat del tabac, seran a compte dels agricultors.

En concepte de drets i despeses de vigilància els concessionaris pagaran l'u per cent de l'import de llurs entregues de tabac, incloses les primes o altres beneficis d'ordre anàleg que el Govern pugui concedir.

Els preus a què es pagarà el quilo de fu-

lles seques sense benefici, serà per a les varietats corrents, les que s'esmenten a continuació, augmentant-se en un quinze per cent i en un vint-i-cinc per cent per als productes procedents de llavor de Filipines i altres similars i Havana, respectivament:

Especial.—3'50 pessetes.

Primeres.—Primera de primera, 2'75; primera, 2'50; segona de primera, 2'35.

Segones.—Primera de segona, 2'20; segona, 2; segona de segona, 1'80.

Terceres.—Primera de tercera, 1'60; tercera, 1'40; segona de tercera, 1'20.

Cues, 0'75 i Fragments, 0'45.

Una Cooperativa digna d'ésser imitada

Tota acció cooperativa neix per virtut d'una necessitat, essent indispensable vèncer una força enorme de ciència per a reunir en un sol manat un sector d'interessos privats. Sense recórrer a la coacció, només es pot vèncer aquesta inèrcia amb l'ajut del temps. La lectura de la història de la *Califòrnia Fruit Growers Exchange*, donarà idea als nostres coterranis de les dificultats que cal vèncer per a poder aconseguir aquesta finalitat.

La *Califòrnia Fruit Growers Exchange* controla una producció anual que s'avalua en uns 130 milions de dòlars, vivint d'aquesta indústria unes 200.000 persones. És una associació de la qual formen part 11.500 productors californians o sigui una mica més del 75 per cent del total de cultivadors de fruita de l'esmentat Estat.

Si es té en compte que el 60 per cent del consum de la taronja i el 80 per cent de les llimones als Estats Units i al Canadà és co-

l·lit a Califòrnia, ens donarà idea de l'ampli desenvolupament d'aquesta entitat, la qual a més emplea uns 4.500 viatjants i està en relació amb 500.000 revenedors al detall.

La primera temptativa per a reunir els productors de fruita data de l'any 1865, constituint-se aleshores l'*Orange Growers Protective Unión*. Califòrnia travessava una mala època i quasi el 95 per cent dels productors sentiren la necessitat d'adherir-se a la mateixa; però en el breu terme de set anys, principalment per la falta de sans i precisos criteris d'organització, fou dissolta. Aleshores els fruiticultors compregueren que, obrant individualment, no arribarien mai a vèncer les dificultats que s'oposaven al desenvolupament de llur indústria i feren algunes temptatives per a trobar una fórmula base per a una col·laboració que satisfés a tots.

El problema del regadiu, les malalties dels arbres eren les principals dificultats que havien de vèncer. Tots aquests problemes i altres foren embestits i resolts per la *Califòrnia Fruit Growers Exchange*.

En aquest pla cooperatiu es considerava dividida Califòrnia en vint-i-dos districtes, amb un representant a cada districte, elegit lliurement pels fruiticultors que formen part de l'Associació, els quals, al mateix temps, designen el Comitè de direcció i el director general. Per altra banda, existeixen unes *packin associations* (simples Cooperatives) encarregades de recollir la collita a llurs associats i d'expedir la.

El que més mereix ésser esmentat de totes aquestes operacions de l'Associació, fins a donar sortida als productes que rep, és que prescindeix de tota idea lucrativa, convertint-se simplement en una agència de venda dels fruits, la qual mira més bé l'engrandiment del bé comú.

En l'ordre tècnic existeix una associació per tal de guiar i auxiliar els productors en tots aquells problemes que se li plantegin, arribant-se inclús, mitjançant les investigacions de laboratori, a estudiar aquells suc dels fruits obtinguts que siguin susceptibles de major consum.

Paralela a tota aquesta acció conjunta, la Secció de Publicitat divulga les excel·lències dels fruits, amb mires a estendre el mercat el més possible, fent arribar a l'ànim dels productors que l'exportació de llurs productes es realitza ràpidament i normalment.

Tota aquesta distribució uniforme i racional ha donat per resultat que el comerç actiu es mantingui en les proporcions d'abans i que, sense aquest acurat sistema, hauria sofert possiblement alguna depreciació en circumstàncies com les actuals, tan difícils per a la conquesta de nous mercats i de tan fonda depressió econòmica en tots els països.

Nitrato de Calig

Para consultas técnicas y muestras, dirigirse al
CONSULTORIO AGRONÓMICO
 DE LA
Unión Química y Lluch, S. A.
 Calle El 12 de Abril, 2 - VALLADOLID

La riquesa agro-pecuària del Pireneu català

A les serralades del nostre Pireneu, des de Sort, no lluny del famós port de la Bonai-gua, que té per marc la Vall d'Aran, Seu d'Urgell, etc., etc., i per company inseparable de nord a sud, el Noguera Pallaresa, la gent viu dels boscos i de les prades. El cultiu de cereals és insignificant. La cria mular ha estat la seva principal font de riquesa, però des de fa alguns anys, aquest negoci està a la ruïna. A aquests muntanyesos els està passant, com als del secà que cultiven blat i després no troben comprador; o com als hortolans, que cullen remolatxa i després no troben fàbrica que la gastí; amb una agravant molt important, que per ells no hi ha esperances de solució de llurs crisis, que neixi de la intervenció del poder, sigui quin sigui. Convençuts d'això, es llancen vers la vaca lletera i el porc, abandonant el bestiar mular.

Fan bé? No ho fan bé?

No és el mateix criar lletons que criar vaques. La vaca lletera requereix una gran cura i atencions molt continuades: dues vegades cada dia munyir-la i una o dues vegades cada dia portar la llet a la fàbrica que, per aprop que estigui, sempre són varis quilòmetres per senderons i entre pics nevats fins a trobar la carretera i després un transport car de camió fins a la fàbrica... No hi ha, com hem dit, cultiu de cereals i per tant la palla escasseja molt, fins a l'extrem que s'ha de portar de Lleida, i encara que d'origen és barata, a la muntanya no s'aconsegueix a menys de 3'50 pessetes la paca d'uns 45 quilos; i a més, cal pujar-la amb els animals de bast a les estables on es consum.

Altres tant passa amb els farratges i pinsos. La primavera i l'estiu són curts i en canvi, la tardor i l'hivern són interminables. No es produeixen per aquells indrets farratges en abundor, ni molt menys per a sostenir en estabulació perllongada gran nombre de caps

bovins i cal comprar farinès, alfals, etc., etc. i el transport ho encareix tot; tot i això, els camions sense parar descarreguen aquests pinsos portats de Tàrrrega i Lleida, que disten 140 i 130 quilòmetres.

Si això passa a Sort i la seva comarca, el mateix i agreujat per la major distància i una total incomunicació, li passa a la seva veïna comarca de la Vall d'Aran. El port de la Bonai-gua, invariablement, a causa de la neu, queda tancat a la segona quinzena de novembre per alguns mesos.

Les nostres comunicacions amb la Vall d'Aran durant els mesos que el port permaneix tancat s'efectuen per França en trànsit. Amb tot i aquestes i altres dificultats, l'esperit d'empresa i capital catalans veuen en aquestes dues comarques grans possibilitats

per al desenrotllament de les indústries de la llet. Una important signatura barcelonina, molt coneixedora del negoci de formatges i mantegues, amb varis establiments luxosos d'aquests productes a Barcelona i que explota amb creixent èxit una important fàbrica de productes de la llet a la Seu d'Urgell, recentment ha adquirit a la Vall d'Aran terrenys i edificis que ascendeixen a 300 mil pessetes i en els quals es proposa treballar amb instal·lacions model, a la pròxima primavera, importants quantitats de llet.

A Sort fa molts pocs anys es formà una Societat Cooperativa lletera i el maig propassat una Societat Anònima independent d'aquella Cooperativa, la qual es denomina Indústries Làcties dels Pireneus.

LLIBRES

EL SUELO, per H. del Villar. La Casa Salvat ha editat aquest treball en el qual l'autor, geobotanista i edofòleg a l'Institut Forestal d'Investigacions, membre de la subcomissió del mapa edofològic d'Europa, etc., és persona qui per la seva llarga labor d'investigació, posseeix al nostre país la màxima competència en tan interessants estudis.

El sòl ha d'ésser objecte d'especialíssima atenció per agrònoms i agricultors. Un pagès que desconeixi el sòl, és com un comerciant que desconeixés el capital amb el qual opera.

El llibre del senyor del Villar no és, com diu el seu il·lustre autor, una obra de laboratori. No està fet per a ús d'especialistes, ni per a formar-los. Es dirigeix al gran públic. Un pagès no quedarà capacitat amb la seva lectura per a fer per ell mateix anàlisis complets de la seva terra, però sí per a apreciar el significat dels que envii a fer al laboratori, la naturalesa dels que li convenen i la utilitat que li poden reportar. De la ma-

teixa manera, un governant no es convertirà amb la seva lectura en tècnic de l'Edofologia, però comprendrà la necessitat de sotmetre a aquesta tècnica la solució de molts problemes que abans es creia amb dret de resoldre sense entendre la seva naturalesa. I el periodista es trobarà més capacitat per a judicar l'obra de l'home de Govern i la necessitat del pagès, sense caure de nou en errors que contribuï a difondre.

Els capítols de *El Suelo*, es titulen: El sòl i la ciència del sòl; l'anàlisi químic; la reacció i la pressió osmòtica; biologia del sòl; l'anàlisi físic i mecànic; física del sòl i classificació dels sòls, encloent tots i cada un d'ells molts profitosos ensenyaments.

És un volum de 246 pàgines, 6 gravats i 8 làmines. Enquadernat en rústica es ven a 11 pessetes l'exemplar.

Les obres que s'anuncien en aquesta Secció es troben a l'Administració de la Revista :-- AGRICULTURA I RAMADERIA :--

NOTA: Dirigint-se i ensem enviant per Gir Postal o segells de Correus, l'import més 50 cèntims per despeses de tramesa, al Laboratori, a volta de correu, dona compliment a la comanda.

N O G A T

PRODUCTE ESPECIAL MATA-RATES

El mata rates «NOGAT» constitueix el producte més còmode, ràpid i eficaç per a matar tota classe de rates i ratolins. Es ven a 50 cèntims paquet i a 10 pessetes la caixa de 25 paquets. A Barcelona, Farmàcia Gelart, Princesa, 7, Drogueries Vidal i Ribas i en les principals farmàcies i :: drogueries d'Espanya, Portugal i Amèriques ::

Producte del Laboratori SOKATARG - Carrer del Ter, 16 - Telèfon 50791 - Barcelona

CALENDARI

de sèmbers i plantacions de les hortalisses, farratgeres i flors més generalitzades o conreades a Catalunya

SEMBRES DEL MES DE FEBRER

HORTALISSES

SOTA TENDES O EN LLOCS CALENTS

	Ptes. 100 grs.
Albergínia morada, llarga	4'50
Albergínia negra, llarga	3'00
Albergínia nana, primerenca	5'00
Albergínia grossa, rodona	6'00
Apit ple, blanc	1'75
Carbassons	1'00
Cogombre verd, llarg	2'00
Cogombre «Cornichón»	2'00
Meló tendral, verd	1'00
Meló groc, primerenc	1'00
Pebrot nano, gros, molt primerenc	3'00
Pebrot primerenc, de Lloret	3'00
Pebrot dolç, de morro	3'00
Pebrot dolç, gros, de Reus	3'00
Pebrot dolç, gros, de Torroella	3'00
Síndria, molt primerenca	1'00
Síndria Beata	1'00
Síndria de Màlaga	1'00
Síndria de València	1'00
Tomàquet primerenc, francès	3'00
Tomàquet primerenc, de Vilaseca	3'00
Tomàquet primerenc, Pometa	3'50
Tomàquet, de pera	3'50
Tomàquet gros, tardà	1'50
Tomàquet, de penjar	1'75

	Ptes.
A SEMBRAR A PLE AIRE EN CLIMES ATEMPE- RATS I EN LLOCS ABRIGATS EN ELS MOLT FREDS	
Blanc de Xampinyó	3'00
Bledes, de fulla ampla	1'00
Ceba valenciana, forta	3'00
Cerfull, comú	1'00
Cerfull, molt arriusat	1'00

	Ptes.
COLS DE FULLA ARISSADA	
Col de Milà, Aubervilliers (borratxona)	1'75
Col de Milà, grossa arriçada	1'75
Col de Milà, Pasqua o Paperina	1'75
Col de Milà, precoç de Sant Joan	1'75

	Ptes.
COLS DE FULLA LLISA	
Col de cabdell, Bacalan	1'75
Col de cabdell, Brunswick	1'75
Col de cabdell, Dax	1'75
Col de cabdell, francesa	1'75
Col de cabdell, Holanda, peu curt	1'75
Col de cabdell, Joaneta o Nantesa	1'75
Col de cabdell, de Mataró	1'75
Col de cabdell, Mitra o Cor de Bou	2'00
Col de cabdell, Quintal, molt grossa	1'75
Col de cabdell, Sant Dionís	1'75
Col de cabdell, Schweinfurt	2'00
Col de cabdell, valenciana	1'75
Col de cabdell, York, primerenca	2'00

	Ptes.
Créixens Alenois o Morritort	0'75
Créixens d'aigua	4'00
Ensiam escaroler	1'75
Ensiam romà, blanc	1'75
Ensiam romà, negre	1'75
Escarola Cabell d'Angel	1'50
Escarola Cabell d'Angel, del Llobregat	1'25
Espinac Viroflai, de fulla molt ample	0'50
Julivert, comú	0'75
Julivert, molt arriusat	0'75
Nap fi blanc, rodó	1'25
Pastanaga fina, mig llarga	2'00
Pastanaga fina, llarga	1'75

	Ptes. Un quilo
Pèsols nans, negrets, set setmaners	3'00
Pèsols nans, de set setmanes	3'00
Pèsols nans, de set setmanes, «Selectes»	3'00
Pèsols nans, verds, arrugats	3'00
Pèsols Austràlia, mata baixa	3'00
Pèsols Imperial, veds, mata baixa	3'00
Pèsols Austràlia, emparradors	3'50
Pèsols caputxins o tirabecs, banya de bè	4'00
Pèsols caputxins o tirabecs, flor violeta	4'00

	Ptes. 100 grs.
Porro blanc, gruixut	1'00
Porro monstruós de Carentan	1'75
Ravenet rodó, rosa, punta blanca	1'00
Ravenet rodó, vermell, punta blanca	1'00
Ravenet rodó, vermell	1'00
Ravenet mig llarg, rosa, punta blanca	1'00
Ravenet mig llarg, vermell, punta blanca	1'00
Ravenet mig llarg, vermell	1'00
Ravenet llarg, vermell	1'00
Salsifis blanc	3'50
Xicoira	1'75
Xirivia	1'00

PLANTER DE:

	Pessetes el centenar
Carxofes	10'00
Espàrrecs	7'50
Gerderes	20'00
Grossellers	70'00
Maduxeres de tot l'any	6'00
Maduixons	6'00

FARRATGERES

	Ptes. Un quilo
Col gegant, Cavalier	7'00
Col gegant, de fulla arriçada	7'50
Farratge del Sudan	3'00
Trèvol, violeta	4'50
Trèvol, blanc	5'00
Trepadella	1'00
Trepadella, de dos dalls	1'25
Xirivia	7'50

FLORS

Lot de 12 paquets variats, amb cromos	3 pessetes
Lot de 24 paquets variats, amb cromos	5 pessetes
Lot de 36 paquets variats, amb cromos	7 pessetes

PLANTES PER A FLORIR A LA PRIMAVERA

ES SEMBREN

Aquilees	Flocs persistents
Blauets	Gypsófila
Campànula	Malva real
Ceutaures	Margarida de prats
Cinerària Híbrida	Nemòfila
Clavell d'olor	Pensaments
Clavell de Sant Isidre	Prat de flor rosa
Clavells de Xina	Primavera de Xina
Creu de Malta	Violers quarentens
Digital	Violers imperials
Esperó persistent	

EMPARRADORES PERENNALS

Arauja	Mandevillea suaveolens
Coba morada	Medeola
Dòlics llenyós	Passionària
Llúpol	Thumbèrgia

CABECES, TUBERCULS I ARRELS

ES PLANTEN

	Pessetes 12 cabeces
Amaryllis Vittata (Ceilan), en barreja	15'00
Iris Germànica, variats	6'00
Convalaria (Muguet)	4'00

GLADIOLS GANDAVENSIS DE FLOR GROSSA

América. Rosa pàl·lid	3'00
Bleriot. Salmó, centre rosa	3'00
Golden Verst. Taronja i or	3'00
Halley. Rosa salmó, fort	3'00
Jacoba de Baviera. Lila violeta	3'00

	Ptes. 12 cabeces
La Immaculada. Blanc	3'00
Maréchal Foch. Rosa viu	3'00
Odin. Rosa, taques vermelles	3'00
Orange Queen. Groc ataronjat	3'00
Prince of Wales. Salmó brillant	3'00
Red Emperor. Escarlata	3'00
Schwaben. Groc	3'00
War. Vermell viu	3'00
Whitte Giant. Blanc	3'00
Willi Wigman. Rosa, taques vermelles	3'00

GLADIOLS PRIMULINUS

Maiden Blush. Rosa	3'00
Orange Brillant. Taronja	3'00
Scarletta. Vermell escarlata	3'00
Souvenir. Groc	3'00
White Lady	3'00

Agapanthus. Blau	12'00
Agapanthus. Blanc	18'00
Cannas. En 20 varietats	6'00
Dieltra Spectabilis (Cor d'Angel)	18'00
Hoteya Japònica	18'00

LILIUM

Auratum. Blanc, estries groc; vigorós i aro- màtic	24'00
Longifolium. Blanc	18'00
Speciosum Roseum. Rosa jaspiat	18'00
Speciosum Rubrum. Vermell jaspiat	18'00
Regale. Blanc grogós; molt aromàtic	12'00
Tigrinum. Taronja, pics negres	9'00
Tigrinum Splendens. Taronja, clar; molt vi- gorós	9'00

Peònia arbòrea. Rosa. Una	3'00
Peònia herbàcea. Rosa. Una	1'50
Peònia herbàcea Colors separats. Una	2'50
Peònia herbàcea. En barreja. Una	1'00
Tigrídiades. La dotzena	2'50
Trèvol de quatre fulles (Trèvol de la sort), en test. Una	1'00

DALIES

VARIETATS HOLANDESES

	Preu en pessetes per unitat
Andrea Ericsson. Blanc	1'75
Ballego Glory. Brú i or	1'75
Bordeaux	1'75
Cigarette. Vermell i blanc (Flor crisantem)	1'75
Corallina. Vermell coral (Flor crisantem)	1'75
Couronne d'or. Ocre or	1'75
Dail Mail. Or i bronze	1'75
Dulopilowa Obrowcka. Rosa lila	1'75
Elionor Van Veer. Rosa	1'75
Fran O. Braght. Sofre (Flor crisantem)	1'75
Haawella. Violeta	1'75
Jane Cowl. Or i albercoc	1'75
Jersey Beauty. Rosa salmó	1'75
Jersey Beacon. Vermell i groc	1'75
Katheleen Norris. Rosa satinat	1'75
Lord Lambourne. Ambre i or (Flor crisantem)	1'75
Marian Bromhall. Rosa lila, clar	1'75
Prince of Pèrsia. Foc	1'75
Purplekoniguin. Púrpura (Flor crisantem)	1'75
Robert Treat. Cirera	1'75
Royal Velvet. Vermell avellutat (Flor cri- santem)	1'75
Sanhicans Bluebird. Violeta blavós	1'75
Satan. Vermell viu (Flor crisantem)	1'75
Thomas Edisson. Púrpura	1'75
William C. Hogan. Sang i blanc	1'75
Whitte Duchess. Blanc	1'75
White Wonder. Groc (Flor crisantem)	1'75

Dàlies, en barreja, primera reproducció al país	0'75
Nards (Vara de Jassé)	2'50

Servim paquets de llavors d'hortalisses a 0'50 pessetes un. Per correu no se n'envien menys de sis paquets variats, pagament a la bestreta, acompanyant l'import del franqueig.

Preus salvant variació o existències. En les remeses per correu s'ha d'afegir, a l'import de la comanda, 25 cèntims de pesseta per cada fracció de 100 grams i per al certificat 30 cèntims els 500 grams, pes mínim admès per correus. Demaneu preus a l'engròs, a

EL CULTIVADOR MODERN

Avinguda E. Maristany, 19 (davant l'Estació de França) - Telèfon 20941 - BARCELONA

PALLIMEL

Aliment melassat per a tota mena de bestiar (Trebball, engreix, de llet)

La melassa, producte de les fàbriques de sucre, conté una quantitat important d'aquesta substància considerada per la ciència com un aliment predominant del múscul, carburant del motor animal i estalviador de matèries grasses. Fa ja molt temps que en altres països és emprada la melassa per a l'alimentació del bestiar de tota mena amb resultats molt satisfactoris.

La millor forma d'administrar-la als animals és barrejada amb palla, la qual serveix de coixí per a omplir el tub digestiu i estimular les seves funcions, completa la ració ordinària i activa la secreció dels sucus digestius.

La **Societat Anònima Morató** produeix a la seva «Sucrera i Refineria Sant Lluís» un aliment anomenat

PALLIMEL

que, com el seu nom indica, està format per palla de blat de primera qualitat, barrejada íntimament amb melassa. Aquest producte pot substituir completament la polpa seca de remolatxa amb gran avantatge i constituir un complement important en l'alimentació de tota mena de bestiar (de treball, per a engreix, de llet, etc.)

El preu és de **18'15** pessetes els 100 quilos en bales de 40 quilos i de **22'15** ptes. els 100 quilos esmicolat i en sacs de 25 quilos.

Adreceu-vos a **Societat Anònima Morató** Comerç, 11 «Sucrera i Refineria Sant Lluís», - Carretera de Ribes BARCELONA

Contractes de Conreu

LLEI AGRÀRIA

Rabassa - Parceria - Masoveria - Arrendaments - Plets i Causes

**Divorcis - Acomiadaments
Crèdits - Jurats Mixtes**

C. VIDAL SOLÀ

ADVOCAT - PERIT MERCANTIL

Hospital, 103, Entr. - Telèfon 10315. Hora: de 5 a 7

BARCELONA

BIBLIOTECA PECUARIA

SANTS ARAN

Essencialment de divulgació i pràctica

SENSE TECNICISMES :: PER A RAMADERS I PROFANS
La més difosa a Espanya i Amèrica

Ganado vacuno. Tercera edició, 617 pàgines, 149 gravats. Relligat, 14 pessetes.

Ganado Lanar y Cabrío. Tercera edició, 532 pàgines, 137 gravats. Relligat, 14 pessetes.

Ganado de Cerda. Quarta edició, 432 pàgines, 74 gravats. Relligat, 12 pessetes.

Las aves y sus productos. Tercera edició, 442 pàgines, 125 gravats, 19 làmines en color. Relligat, 12 pessetes.

El Ganado y sus Enfermedades. Tercera edició. A l'abast de tot hom, 476 pàgines, 92 gravats, 11 làmines en color, 14 pessetes.

Quesos y Mantecas. Segona edició, 346 pàgs. 86 gravats. Relligat, 12 ptes.

La vaca lechera. Quarta edició, 336 pàgines, 128 gravats. Relligat, 12 pessetes.

Mataderos, Carnes y substancias alimenticias. 725 pàgines, 247 gravats, 16 làmines en color, 30 pessetes.

Los animales en la hacienda, en el mercado y en la exposición. 390 pgs. i 100 gravats, 12 pessetes.

Cultivos forrajeros y alimentación del ganado. 600 pgs. 13 ptes.

La crisis agrícola y el remedio cooperativo. Traduit de la desena edició francesa. Relligat, 6 pessetes.

Zootecnia. Explotación económica de animales. 650 pàgines i nombrosos gravats, 14 pessetes en tela.

Tierra y Ganadería. 220 pàgines, en tela, 5 pessetes.

El conejo y sus productos. 365 pàgs, 10 làmines i gravats. En tela, 10 ptes.

Es ven en totes les llibreries d'Espanya i Amèrica i en

EL CULTIVADOR MODERN
Av. E. Maristany, 19, (Davant l'Estació de França) - Tel. 20941. - BARCELONA

Avicultura Productiva

PER

HARRY R. LEWIS

3.ª Edició
500 Pàgines
233 Fotogravats

Aquest llibre presenta, raona i exposa el mitjà infalible, clar i científic per a mantenir de 200 a 500 gallines, sense molt treball i obtenir d'elles excel·lents beneficis

Per 30 Pessetes
es tramet per correu certificat

EL CULTIVADOR MODERN - Av. E. Maristany, 19,
(Davant l'Estació de França) - Tel. 20941. - BARCELONA

Investigacions Subterrànies

Investigació d'aigües, minerals i roques a qualsevol profunditat, amb dispositius patentats de pròpia invenció

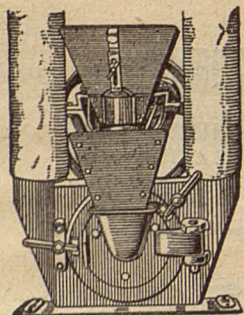
Tècnica científica Mètode ràpid Serietat absoluta

Determinació concreta, des de la superfície, de jaciments, llur extensió, superposicions, naturalesa i composició, profunditats i gruixàries, intensitats o relativa riquesa, etcètera. **Entreguem sempre un informe escrit basat en dades comprovades. Referències nombroses i de qualitat**, que oferim, garanteixen l'excel·lència fins avui no igualada, dels nostres dispositius i de la nostra tècnica.

Domènec Palet i Barba
Geòleg - Investigador

Auxiliar: **Miquel Palet i Martí (fill)**
Enginyer

TERRASSA. — Rasa, 29 - Telèfon 2086

MOLINS TRITURADORS

“El Campeón Universal”

Patent n.º 91267

Per a tota mena de grans, despulles, alfals, fenc, garrofes i tota mena de materials.

Es l'únic molí que no produeix pols. Doble durada que tots els altres sistemes; degut a les dues mànegues d'aspiració pot treballar a la dreta i a l'esquerra. Porta especial per alfals tal com es sega, degut a la seva gran bossa d'entrada. Es construeix en cinc tamanyes, de 100 a 2.000 quilos hora. — L'únic anunciant que només es dedica a fabricar molins trituradors, tenint tallers propis per a construir-los. No es cobra cap màquina fins que el client hagi donat la seva conformitat en el seu rendiment i bon funcionament.

OLIVAIRES MODERN MOLÍ-TRITURADORA : REMOLEDORA D'OLIVES

Triple rendiment, treball més perfecte que els antics corrons de pedra, fàcil neteja. La mateixa màquina, amb un fàcil dispositiu serveix per esmicolar i moldre tota mena de pinsos. Grans facilitats en el pagament.

Per detalls, al constructor: **MARC TORRAS** - Riereta, 15 - BARCELONA - Telèfon 16884

Ous de Naftalina

Patentats i model Industrial Registrat

Maten el poll. Desinfecten els ponadors. Eviten en les gallines el vici de menjar-se els ous. Serveixen d'ou :: ponedor. Maten l'arna ::

:-: Preus franc d'embalatge estació Barcelona :-:
Una dotzena: 6 ptes. una Una grossa: 5 ptes. la dotzena

De venda a les principals Drogueries i a la **Comercial de Productes Refinats del Quirà, S. A.**
Rambla de Catalunya, 66, 1.er, lletra G. :-: Barcelona

Cafès del Brasil per tota Espanya

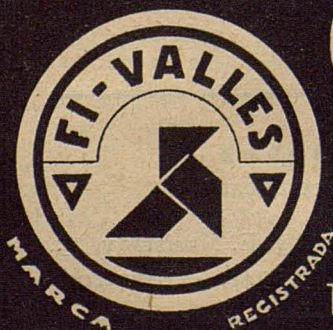
EXIGIU ELS CAFÉS DEL BRASIL són els més fins i aromàtics

CASES BRASIL
PELAYO - BRACAFÉ - CARIOCA

LONES per a Segadores

LONES per a tota mena d'espardenyes. **LONES** de tots els gruixos i amplades per a veles de carruatges i autos. **LONES** en colors sòlids per a veles de magatzems. **LONES** per a velam, vaixells, encerats, vagons, tendes de campanya, etc. **LONES** de cotó i cànem per a diversos usos industrials.

JOSEP SAULEDA : Fàbrica de Lones : Sant Pol de Mar (Barcelona) MANGUERES TEIXIDES DE LLI

GRANJA FI-VALLES

- PRAT-ROSSA -
OUS-POLLETS-RECRIA-ADULTS
DEMANEU EL NOU I EXTEN/CATALEG BELLAMENT PRESENTAT I VOUS SERA ENVIAT GRATIS

Tel. n.º 3-31. Peliu de Codines-Barcelona

5 PREPARADOS EXCELENTES PARA LA VETERINARIA

BLACK MIXTURE Llagas de toda naturaleza
ARSECALINE Asma, anemia, fatiga
UNGUENTO ROJO Para cataplasmas y de otros usos
JABON DE LOS PIQUEUX Jabon de los piqueux
EMBROCACION Fortifica los musculos

P. MÈRE DE CHANTILLY
DANIEL ROBERT - Clarís, 72 - BARCELONA
 De venta en farmacias y centros de específicos

La Poda de la Vid
 per
N. Garcia de los Salmones
 Enginyer Agrònom

Estudi raonat de la poda de la vinya, amb 26 làmines de :: fotogravat i 109 figures ::

Preu: 7'50 pessetes

Demaneu-lo a **EL CULTIVADOR MODERN**
 Avinguda Eduard Maristany, 19, (Davant Estació de França). Telèfon 20941. - BARCELONA

REIXATS
 de fil metàl·lic de varies menes per a
Tancats, Galliners, Colomars, etc.
Filferro, Teixits metàl·lics, Garbells
 per a cereals

Indústries TOMAS, S.A.
LORQUÍ (Múrcia)

FÀBRQUES A:
LORQUÍ i IZALZU (NAVARRA)

Un tractor econòmic? ... EL L A N Z

Especialment construït per a cremar OLIS PESATS. El més senzill. El menys propens a averies. El de més duració.

Es construeix en quatre tamanys:

De 12/20 HP
 " 15/30 " } de rodes
 " 22/38 " }
 i de 40 HP Tipus Eruga de cadenes

Demaneu catàlegs i preus a la Casa
Pere Parés - Avinguda Eduard Maristany, 15 - BARCELONA
 Sucursal a SARAGOSSA: Conde Aranda, 5

LA CASA MÉS BEN ASSORTIDA EN TOTA MENA DE MAQUINES AGRICOLES

GUERRA ALS CADELLS

Defenseu les vostres collites. Mateu els cadells de les patates, cebes i tota mena de plantes dels vostres horts. Eviteu la terrible plaga que destrueix les vostres hortalisses.

EMPREU SEMPRE, L'INFALIBLE I ECONÒMIC

CADELLMAT

No perjudica les plantes, ni la terra
 No s'ha d'emprar en planters

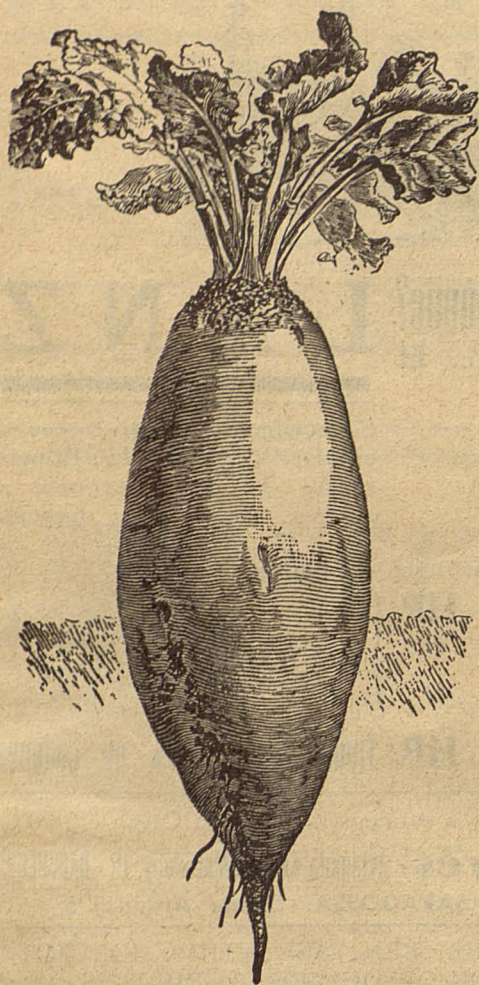
Us responem de l'èxit. Estem disposats a fer una prova gratis en el vostre hort. No us caldrà més que telefonar a la nostra fàbrica i us demostrarem pràcticament l'eficàcia del nostre **Cadellmat**

S'expedeix en llunes de 12 i 20 quilos, i en barrils o bidons de 100 o 200 quilos.

MANERA D'EMPRAR EL CADELLMAT
 A mesura que raja l'aigua dintre el reguerot, es va tirant el *Cadellmat* a raig de porró. Procurar que tota l'aigua de la regada contingui igual quantitat de producte. No deixar de tirar-hi el *Cadellmat* mentre duri l'operació de regar.

Agricultors: Se us invita a fer una prova gratis. Demaneu-la al tel. 33328-Barcelona

Fabricants: **VALLÉS GERMANS, S. A.** - Massini, 79
 (S A N S) BARCELONA

Remolatxa Farratgera

DE MÀXIMA GERMINACIÓ I QUALITAT GARANTIDA

Remolatxa gegant Rosa Mammouth. De rel llarga, coll ample. Emergint de la terra en les seves tres quartes parts. Pell rosa, carn blanca, fullatge abundant. De molt bona conservació. Assoleix desmesurats tamanys en terrenys solts i silfics. Pessetes, 2'50 el quilo.

Remolatxa gegant roja. De forma cilíndrica. Obtrusa de la part colgada, coll gris i carn blanca. De mitjana conservació. Pessetes, 3'50 el quilo.

Remolatxa gegant groga. De forma ovoide molt allargada. Surt de la terra en les seves quatre quintes parts. Coll verdós, pell groga, fosca i llisa, carn blanca. Molt productiva i de bon rendiment. Pessetes, 4'00 el quilo.

Remolatxa gegant blanca mig sucrosa. De coll verd. Sobresurt en les seves tres quartes parts de la terra. Carn blanca. Fullatge abundant. No li convenen els terrenys excessivament humits. Molt fàcil d'arrencar. Molt bona conservació. Pessetes, 2'50 el quilo.

Remolatxa sucrosa De gran riquesa en glucosa. De forma molt regular. Fàcil d'arrencar. Pessetes, 3'50 el quilo.

EL CULTIVADOR MODERN

Avinguda E. Maristany, 19, (Davant l'Estació de França) - Telèfon 20941. - Barcelona

Publicacions de l'Escola Superior d'Agricultura

Fabricació d'olis, August Matons.	6'00 pessetes	Resum de conferències de viticultura, Erasme M. d'Imbert	0'75 pessetes
L'art de fer bon vi, Jaume Raventós.	6'00 »	El corc de les pomes i de les prunes, August Matons	0'50 »
Indústries de la llet, Josep M. ^a Soler i Coll.	4'00 »	La plantació d'arbres, August Matons.	0'50 »
La reproducció i l'herència del bestiar, M. Rossell i Vilà.	4'00 »	El còlera de l'aviram, G. R. Danés i Casabosch	0'50 »
Anàlisi d'adobs, Francesc Nubiola.	3'00 »	Un factor primordial en la producció de l'ametller, Joan Salom.	0'50 »
Les vaques i la producció de llet, M. Rossell i Vilà	6'00 »	La psicologia de nostres pagesos, Josep M. ^a Rendé.	0'50 »
L'ametller, Joan Salom i Morera	4'00 »	Engreixament de porcs, M. Rossell i Vilà.	0'50 »
Organització i guiatge de Sindicats Agrícoles, Josep M. ^a Rendé.	7'00 »	Com es combat el diabló de l'avellaner, Joan Aguiló.	0'50 »
L'olivera, August Matons	6'00 »	L'alimentació humana, Jaume Raventós.	0'75 »
Fisiologia dels animals domèstics, Leandre Cervera	7'00 »	Treballades i adobs, Josep Camp.	0'50 »
Fabricació de conserves vegetals, Ramon Sala.	5'00 »	L'arrufat i el pugó del presseguer i l'ametller, Joan Salom.	0'50 »
Conreu forçat d'hortalisses i flors, Vicents Nubiola	5'00 »	L'esporga de l'ametller, Joan Salom.	0'50 »
Descripció de les més importants varietats d'avellaner a Catalunya, Trotter i Matons	3'00 »	El negre de l'olivera, August Matons.	0'50 »
La fructicultura extensiva a Califòrnia, Ramon Sala.	3'00 »	La vaca lletera, M. Rossell i Vilà.	0'50 »
El diabló de l'avellaner, J. Nonell i Comes.	1'00 »	Engreixament de vedells, M. Rossell i Vilà.	0'50 »
Notas sobre el cultivo de la remolacha azucarera, Agustín Guitart.	0'75 »	Cinc lliçons d'Enologia, Jaume Raventós.	1'00 »
La sansa com adob, August Matons.	0'50 »	L'adob de l'ametller, Joan Salom.	0'50 »
Les cuques filoses, August Matons.	0'50 »	Per a fer bons olis, August Matons.	0'50 »
Com es poda l'olivera, August Matons.	(Esgotat)	L'arada Brabant, A. Daneo.	0'50 »
		La lluita contra la mosca de l'oliva, August Matons	0'50 »
		Replantació de vinyes, Llorenç Badell.	0'50 »

Demanint-se a l'Administració d'EL CULTIVADOR MODERN. Avinguda E. Maristany, 19, (Davant l'Estació de França) - Telèfon 20941. - BARCELONA

AVICULTOR! Us interessa el nou sistema d'alimentació

Els nostres avicultors ja poden posar-se a l'altura de les granges dels Estats Units, Anglaterra, França i Holanda, les quals han substituït amb gran èxit les farines pels

RANXOS COMPRIMITS O GRANULATS en forma de boletes, cilindres, cubs, etc.

"TODO EN UNO"

AVANTATGES DE "TODO EN UNO"

- 1.ª Eviten pèrdues de vitamines i enranciment, ja que la seva forma presenta poca superfície a l'aire i per tant no hi ha oxidació de l'oli de fetge de bacallà.
- 2.ª Simplifica i economitza mà d'obra i temps (la farina i els grans formen tot en un).
- 3.ª No es perd res, en canvi les farines en picossejar-les salten a terra.
- 4.ª Més higiènic, per evitar contagis ja que les farines s'impregnen del que expel·leixen el bec i les fosses nasals de les aus malaltes.
- 5.ª Major rendiment. Les aus per naturalesa són granívores i per això el seu organisme assimila més bé els grans.
- 6.ª «Todo en uno» obliga a menjar la relació calculada. L'ull de la gallina augmenta set vegades més que el de l'home. Per això tria el que li convé dels grans i farines i no consumeix la relació nutritiva adequada.
- 7.ª Simplifica la vigilància de despeses, doncs resta suprimida la ració de grans.

© **GARANTIA EN CADA SIC**
ANÀLISIS
RELACIÓ NUTRITIVA
UNITATS DIGERIBLES

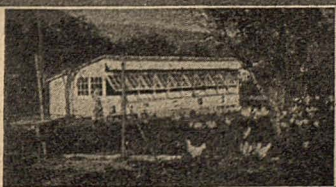
PATENTAT

aquest sistema d'alimentació per a ESPANYA i POSSESSIONS

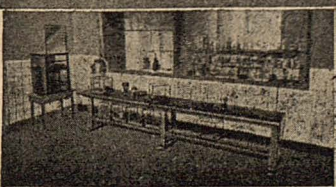
MARQUES REGISTRADES

Granja experimental on s'han comprovat amb gran èxit els granulats "TODO EN UNO".

Els nostres laboratoris bacteriològics i d'anàlisis, on s'investiga l'eficàcia de cada primera matèria.

Fàbrica: Capacitat de producció, 50.000 quilos diària.

VÓS US VEUREU OBLIGAT A EMPRAR-LO

Diploma d'Honor, Exposició Nacional d'Avicultura, Sevilla, abril 1935

Elaboració i venda de "TODO EN UNO" VIDUA DE J. RAVÉS, Comerç, 33 - BARCELONA
FUNDADA A L'ANY 1900

Distribuidora directa per a Espanya dels frigorífics Nacional Uruguai, Montevideo, Brasil i Argentina. Pesqueries Stavanger (Noruega)
FARINES DE CARN, DE PEIX, D'OSTRES "PILOT", D'OSSOS ESTERILITZATS
ALFALS (Des de 500 quilos en endavant, envasos d'origen si es sol·licita) **FARINES DE TURTÓS, etc.**

ELABORACIÓ DE RANXOS AVÍCOLES EN FARINES PER A POLLETS, LLOCADES, PONEDORES I CONILLS - MESCLES DE GRANS - LLET EN POLS - OLI DE FETGE DE BACALLÀ "NORUEGO"

Superaliments VITAMIN-ENERGIL i ENERGIL-FOSFAT per a realitzar els ranxos
OFICINA DE CONSULTA GRATUITA PER ALS CLIENTS SOL·LICITEU NOTA DE PREUS

VINYATERS:

LES PREMSES CONTINUES

COLIN

Són les millors fins avui. No deixen solatges, quedant el vi sense aspror.

Primer Premi i Medalla d'Or en el Concurs de Premses a Alcàssar de Sant Joan

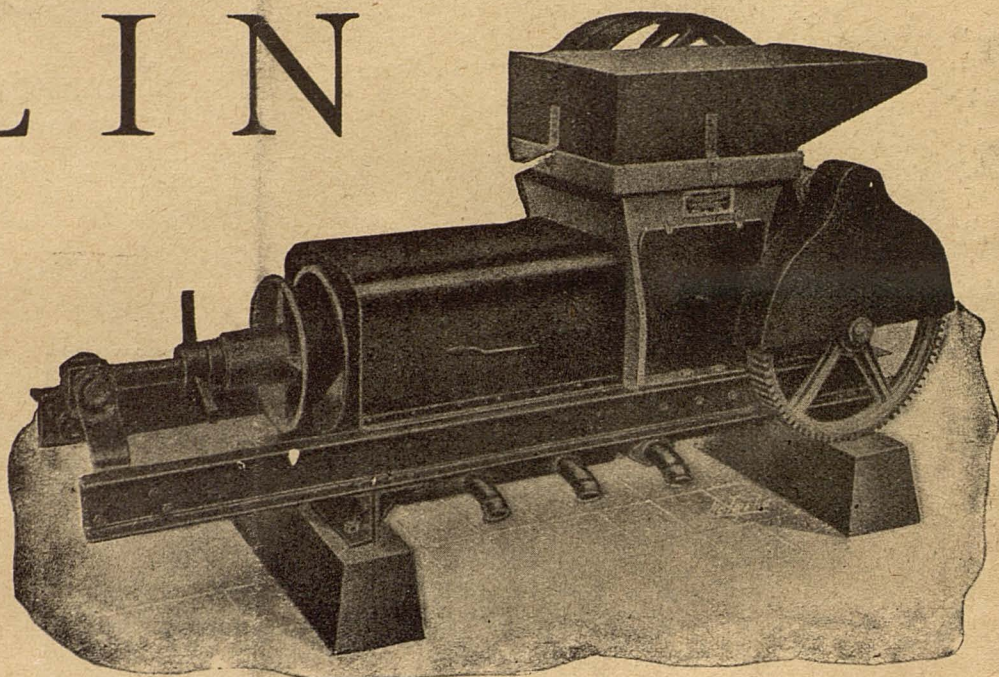
■ ■ ■

Material de Verema

Productes per a l'Elaboració

■ ■ ■

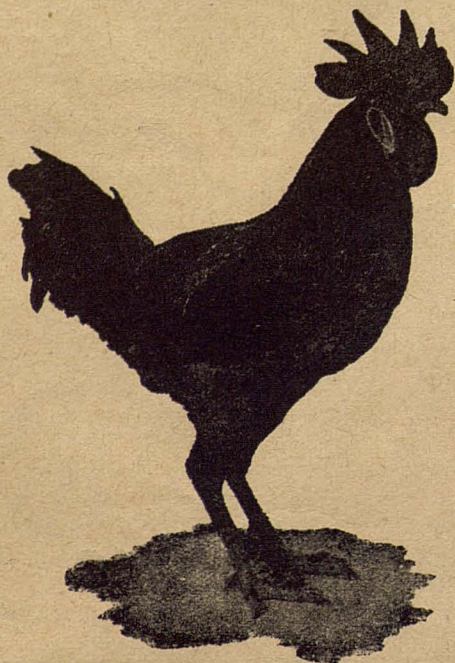
DEMANEU DETALLS I CÀTÀLEGS

VICENTS VILA CLOSA PASSEIG DE GRACIA, 88 Tel. 72095-Dir. Teleg. KEDEVILA Barcelona

GRANJA AVÍCOLA PRAT

Garantia de qualitat - Una sola raça, "Prat Rossa"

Pollets. - Gallats milloradors. - Galls reproductors
Gallines altament seleccionades. - POSTA - COLORACIÓ

Especialitat en pollets d'un dia garantitzant en absolut la magnífica arribada i escrupolosa dels mateixos

D'ençà de la seva fundació la GRANJA AVÍCOLA PRAT va a la davantera de les demás Granjes Avícoles dedicades a la raça «Prat-Rossa», ostentant recompenses de mèrit mai no igualat.

CAMPIONATS DE RAÇES NACIONALS, obtinguts a Madrid, Sevilla, Barcelona, primer premi Exposició Paris, tres primers premis i medalla d'Or Exposició València, primers premis i campionat Exposició Sevilla, 1935, únic concedit a raça «PRAT-ROSSA»

Gall «Prat-Rossa», el qual junt amb dues gallines d'igual bellesa guanyà el campionat a l'Exposició de Sevilla, 1935, únic atorgat a la raça «Prat-Rossa».

Direcció postal: Granja Avícola Prat - J. COLOMINAS VERGÉS - Prat de Llobregat (BARCELONA) - Telèfon 38